

FACTORES FÍSICOS E DIVERSIDADE DE ECOSISTEMAS DE ESPAÑA

***2º BACH. - IES MENDIÑO
PROF. XOEL DÍAZ ALONSO***

A scenic landscape photograph showing a river winding through a valley. The foreground is dominated by a lush green vineyard on a hillside. In the background, a river flows between forested hills under a bright sun that creates a large, warm lens flare across the upper right portion of the image. The overall atmosphere is bright and natural.

***O ESPAZO XEOGRÁFICO
ESPAÑOL***

A COMPOSICIÓN DO TERRITORIO

- España é un Estado europeo situado na **zona temperada do hemisferio norte**.
- Comprende boa parte da **península Ibérica**, os arquipélagos das **Baleares** e as **Canarias** e as cidades africanas de **Ceuta** e **Melilla**.

A COMPOSICIÓN DO TERRITORIO

A COMPOSICIÓN DO TERRITORIO

- A **España peninsular**, pola súa posición entre continentes, é encrucillada natural entre diversos medios físicos.
- As **Baleares** atópanse no Mediterráneo, as **Canarias** no Atlántico (cerca do continente africano) e **Ceuta e Melilla**, no extremo norte de África.

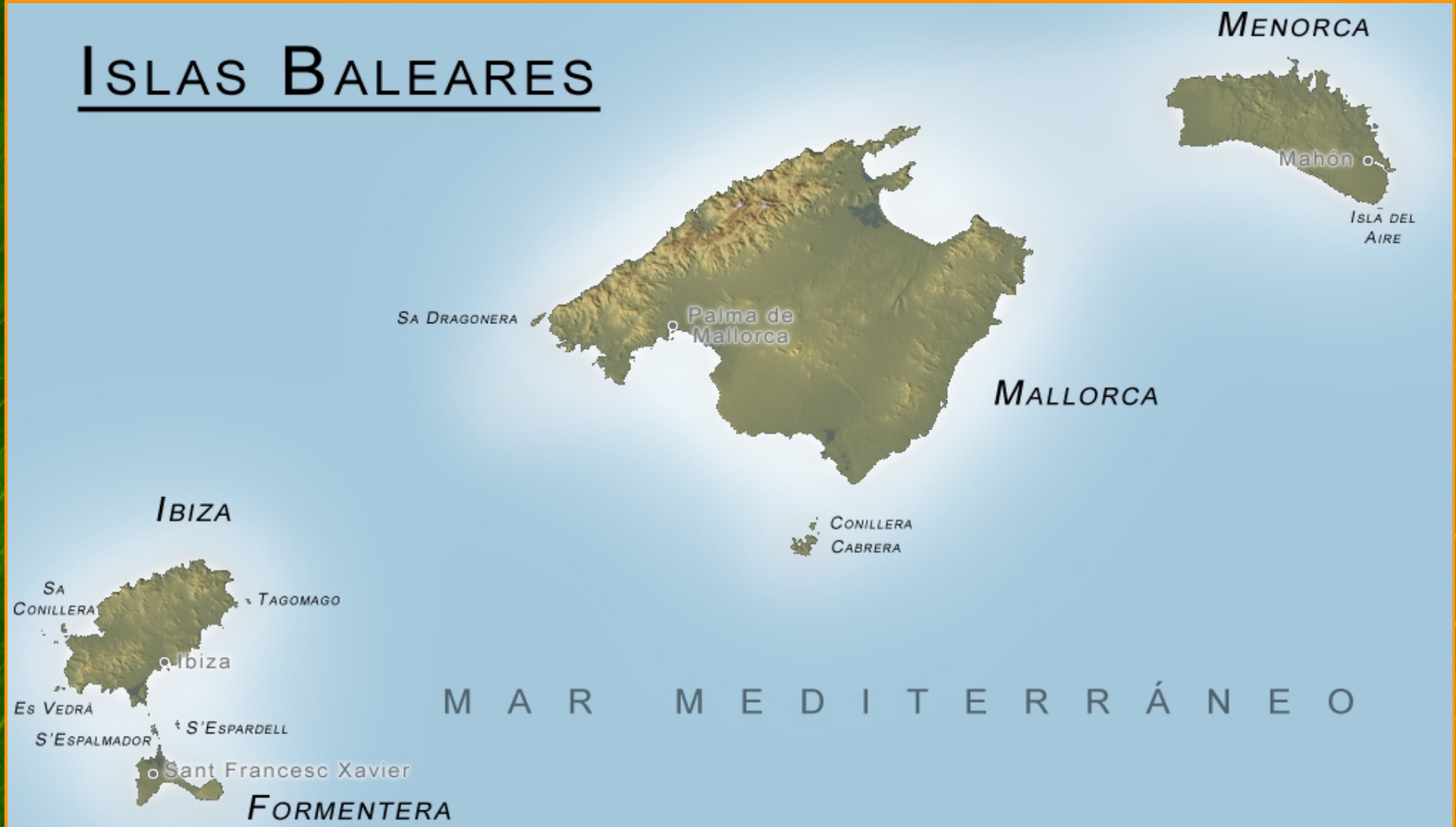

A COMPOSICIÓN DO TERRITORIO

A COMPOSICIÓN DO TERRITORIO

ISLAS BALEARES

A COMPOSICIÓN DO TERRITORIO

A DIVERSIDADE XEOGRÁFICA

- A **diversidade natural** de España débese á variedade xeomorfolóxica, climática, vexetal e edáfica.
- Isto supón un **desigual reparto dos recursos** naturais e, polo tanto, dos asentamentos e as actividades económicas. Xéranse así **diferentes paisaxes humanos**.

A DIVERSIDADE XEOGRÁFICA

A DIVERSIDADE GEOGRÁFICA

A DIVERSIDADE GEOGRÁFICA

A scenic landscape photograph showing a river valley. In the foreground, there are lush green vineyards on a hillside. In the middle ground, a river flows through a valley, flanked by dense green forests. The background shows more hills and a bright sun creating a lens flare effect. The overall scene is vibrant and natural.

A EVOLUCIÓN XEOLÓXICA DA PENÍNSULA IBÉRICA

O RELEVO TERRESTRE

- O relevo organízase en grandes **unidades morfoestruturais**, que resultan da combinación de dous factores:
 - *Estrutura xeolóxica*
 - *Modelaxe*

O RELEVO TERRESTRE

- A ***estrutura xeolóxica*** é a disposición do relevo.

Depende da litoloxía (natureza das rochas) e as forzas internas da Terra (oroxénese, sismos, volváns...).

Estes factores provocan que se afundan, fracturen, preguen ou despracen bloques da codia terrestre.

O RELEVO TERRESTRE

- A ***modelaxe*** é a acción realizada sobre a estrutura do relevo polos axentes externos (elementos atmosféricos, auga, seres vivos...). Estes axentes erosionan o relevo, transportan materiais e os sedimentan.

TRAZOS DO RELEVO PENINSULAR

TRAZOS DO RELEVO PENINSULAR

- O relevo da península Ibérica caracterízase pola súa forma maciza, a súa elevada altitude media e a disposición periférica do relevo montañoso ao redor da Meseta.
- A **forma maciza** vén dada pola súa anchura e as costas rectilíneas, que limitan a influencia do mar no interior.

TRAZOS DO RELEVO PENINSULAR

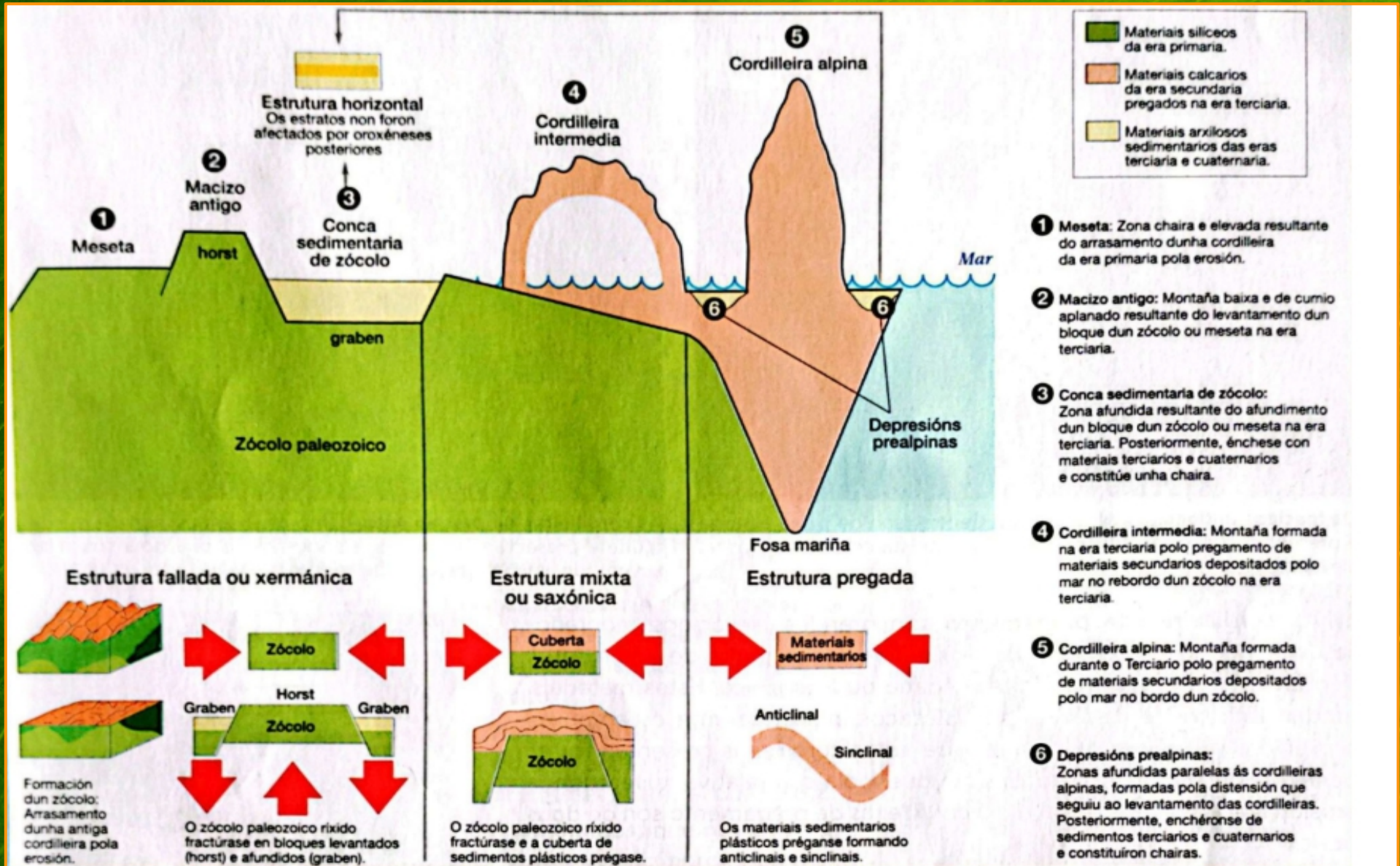
- A **elevada altitude media** (660 m) débese ás altas cordilleiras e a que o interior ocúpao unha elevada meseta.
- A **disposición periférica do relevo montañoso** ao redor da Meseta Central frea a influencia do mar, causando fortes contrastes entre o litoral e o interior.

TRAZOS DO RELEVO PENINSULAR

UNIDADES MORFOESTRUTURAIS

UNIDADES MORFOESTRUTURAIS: ZÓCOLOS

- Os **zócolos** son chairas ou mesetas formadas no Precámbrico ou no Paleozoico pola erosión das cordilleiras orixinadas naquelas eras.
- Estes materiais compóñense de **rochas silíceas** moi ríxidas (granito, cuarcita, xistos...).

UNIDADES MORFOESTRUTURAIS: ZÓCOLOS

- Se non son afectados por novas presións, estes materiais constitúen **relevos horizontais** (penechairs), como no occidente peninsular.
- Se sofren novas presións, os materiais fractúranse, orixinando unha **estrutura xermánica** de bloques levantados (horst) e afundidos (graben ou fosas tectónicas).

UNIDADES MORFOESTRUTURAIS: MACIZOS ANTIGOS

- Os **macizo antigos** ou horst son montañas formadas no Terciario polo **levantamento (rexuvenecemento) dun bloque dun zócolo** debido ás presións da oroxenia alpina.
- Os seus materiais son tamén **paloezoicos**, xa que son os mesmos que os dos zócolos.

UNIDADES MORFOESTRUTURAIS: MACIZOS ANTIGOS

- Na actualidade presentan **formas redondeadas** e cumios aplanados, debido á **forte erosión**.
- Exemplos na Península son o Macizo Galaico, o Sistema Central ou os Montes de Toledo.

UNIDADES MORFOESTRUTURAIS: MACIZOS ANTIGOS

MACIZO GALAICO

UNIDADES MORFOESTRUTURAIS: CORDILLEIRAS DE PREGAMENTO

- As **cordilleiras de pregamento** son grandes elevacións montañosas xurdidas na **oroxénese alpina** do Terciario a partir de **sedimentos** depositados no Mesozoico.
- Estes materiais, de **tipo calcario**, **préganse** ante os empuxes da oroxenia alpina.

UNIDADES MORFOESTRUTURAIS: CORDILLEIRAS DE PREGAMENTO

- Estas cordilleiras presentan **fortes pendentes e formas escarpadas** xa que, pola súa xuventude, a erosión aínda non as suavizou.
- As cordilleiras de pregamento poden ser de dous tipos: **intermedias e alpinas**.

UNIDADES MORFOESTRUTURAIS: CORDILLEIRAS DE PREGAMENTO

- As *cordilleiras intermedias* fórmanas materiais depositados polo mar nos bordos do zócolos.
- Ante os empuxes, o zócolo fractúrase e a cuberta de materiais máis plásticos préégase (estrutura saxónica mixta). Sucede no Sistema Ibérico.

UNIDADES MORFOESTRUTURAIS: CORDILHEIRAS DE PREGAMENTO

SISTEMA IBÉRICO

UNIDADES MORFOESTRUTURAIS: CORDILLEIRAS DE PREGAMENTO

- As *cordilleiras alpinas* fórmanas materiais depositados en foxas mariñas longas e profundas.
- Ante os empuxes, forman unha estrutura pregada na que se alternan crestas (anticlinais) e vales (sinclinais). Sucede nos Pireneos ou na cordilleira Subbética.

UNIDADES MORFOESTRUTURAIS: CORDILHEIRAS DE PREGAMENTO

PIRENEOS

UNIDADES MORFOESTRUTURAIS: CONCAS SEDIMENTARIAS

- As **concas sedimentarias** ou **depresións** son zonas afundidas formadas no Terciario que se encheron de sedimentos arxilosos e calcarios.
- Ao non ser afectadas por oroxénese posteriores, constitúen **estruturas horizontais** (aclinais) ou **en costa** (monoclinal).

UNIDADES MORFOESTRUTURAIS: CONCAS SEDIMENTARIAS

- Hai **concas de zócolo**, formadas polo afundimento dun bloque a causa da oroxenia alpina (depresións do Douro, o Texo ou o Guadiana).
- Tamén hai concas ou **depresións prealpinas**, formadas polo levantamento das cordilleiras alpinas (depresións de Ebro e Guadalquivir).

UNIDADES MORFOESTRUTURAIS: CONCAS SEDIMENTARIAS

VAL DO GUADIANA

UNIDADES MORFOESTRUTURAIS: CONCAS SEDIMENTARIAS

VAL DO GUADALQUIVIR

EVOLUCIÓN XEOLÓXICA DA PENÍNSULA IBÉRICA

- O relevo actual da Península Ibérica é resultado dunha **historia xeolóxica de millóns de anos.**
- Alternáronse **fases oroxénicas con outras de calma**, nas que predominaron os procesos de **erosión e sedimentación.**

ERAS XEOLÓXICAS

EONES

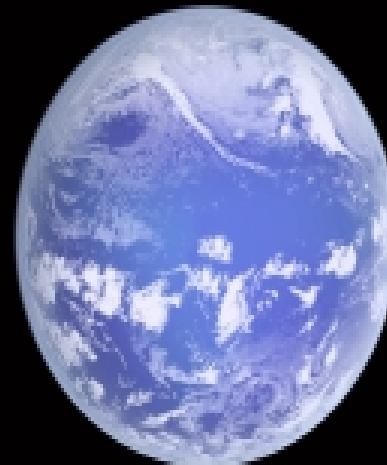
HÁDICO

Los bombardeos por meteoritos son continuos. No existe vida.

ARCAICO

Cesan los meteoritos. Aparecen las primeras formas de vida. Atmósfera reductora.

PROTEROZOICO

Desarrollo de continentes. Gran actividad de bacterias. Atmósfera oxidante

AI Casado

FANEROZOICO

Explosión de la vida.

4600 Ma

4000 Ma

2500 Ma

539 Ma

Actualidad

ERAS GEOLÓGICAS

FANEROZOICO

PALEOZOICO

Formación de Pangea

MESOZOICO

Fracturación de Pangea en dos continentes: Laurasia y Gondwana

AI Casado

CENOZOICO

Se fracturan más los continentes y se reorganizan hasta tener la posición actual

541 Ma

251 Ma

66 Ma

Actualidad

TABLA CRONOESTRATIGRÁFICA INTERNACIONAL

www.stratigraphy.org

Comisión Internacional de Estratigrafía

v 2023/04

Exotema / Eón	Eratema / Era	Sistema / Período	Serie / Época	Piso / Edad	GSSP	Edad (Ma)
Fanerozoico	Cenozoico	Cuaternario	Holoceno	Megalayense	0.0042	actualidad
				Norrgripense	0.0082	
				Groenlandiense	0.0117	
				Superior	0.129	
				Chibaniense	0.774	
				Calabriense	1.80	
		Pleistoceno		Gelasienne	2.58	
				Piacenziense	3.600	
				Zancliense	5.333	
				Messiniense	7.246	
				Tortonienne	11.63	
				Serravalliense	13.82	
	Neógeno	Mioceno		Langhiense	15.97	
				Burdigaliense	20.44	
				Aquitaniense	23.03	
				Chattienne	27.82	
				Rupeliense	33.9	
				Priaboniense	37.71	
		Eoceno		Bartoniense	41.2	
				Luteciense	47.8	
				Ypresiense	56.0	
				Thanetiense	59.2	
				Selandiense	61.6	
				Daniense	66.0	
Fanerozoico	Paleozoico	Paleoceno		Maastrichtiense	72.1 ± 0.2	
				Campaniense	83.6 ± 0.2	
				Santoniense	86.3 ± 0.5	
				Coniaciense	89.8 ± 0.3	
				Turonienne	93.9	
				Cenomaniense	100.5	
		Superior		Albiense	~ 113.0	
				Aptiense	~ 121.4	
				Barremiense	125.77	
				Hauteriviense	~ 132.6	
				Valanginiense	~ 139.8	
				Berriasiense	~ 145.0	
	Mesozoico	Jurásico		Titoniense	149.2 ± 0.7	
				Kimmeridgiense	154.8 ± 0.8	
				Oxfordiense	161.5 ± 1.0	
				Calloviense	165.3 ± 1.1	
				Bathonienne	168.2 ± 1.2	
				Bajociense	170.9 ± 0.8	
		Triásico		Aalenienne	174.7 ± 0.8	
				Toarciense	184.2 ± 0.3	
				Pliensbachienne	192.9 ± 0.3	
				Sinemuriense	199.5 ± 0.3	
				Hettangiense	201.4 ± 0.2	
				Rhaetiense	~ 208.5	
Fanerozoico	Paleozoico	Pérmico		Noriense	~ 227	
				Carniense	~ 237	
				Ladiniense	~ 242	
				Anisiense	247.2	
				Olenekiense	251.2	
				Induense	251.2	
		Carbonífero		Changhsingense	251.902 ± 0.024	
				Wuchiapingense	254.14 ± 0.07	
				Lopingiense	259.51 ± 0.21	
				Capitaniense	264.28 ± 0.16	
				Wordiense	266.9 ± 0.4	
				Roadiense	273.01 ± 0.14	
Fanerozoico	Paleozoico	Ordovícico		Kunguriense	283.5 ± 0.6	
				Artinskiense	290.1 ± 0.26	
				Sakmariense	293.52 ± 0.17	
				Asseliense	298.9 ± 0.15	
				Gzheliense	303.7 ± 0.1	
				Kasimoviense	307.0 ± 0.1	
		Silúrico		Moscoviense	315.2 ± 0.2	
				Bashkiriense	323.2 ± 0.4	
				Serpukhoviense	330.9 ± 0.2	
				Viseense	346.7 ± 0.4	
				Tournaisiense	358.9 ± 0.4	
Fanerozoico	Paleozoico	Devónico		Fameniense	372.2 ± 1.6	
				Frasniense	382.7 ± 1.6	
				Givetienne	387.7 ± 0.8	
				Eifeliense	393.3 ± 1.2	
				Emsiense	407.6 ± 2.6	
				Pragiense	410.8 ± 2.8	
		Cámbrico		Lochkoviense	419.2 ± 3.2	
				Pridoli	423.0 ± 2.3	
				Ludlow	425.6 ± 0.9	
				Wenlock	427.4 ± 0.5	
				Homeriense	430.5 ± 0.7	
				Sheinwoodiense	433.4 ± 0.8	
Fanerozoico	Paleozoico	Ordovícico		Telychiense	438.5 ± 1.1	
				Aeroniense	440.8 ± 1.2	
				Rhuddaniense	443.8 ± 1.5	
				Hirnantienne	445.2 ± 1.4	
				Katiense	453.0 ± 0.7	
				Sandbiense	458.4 ± 0.9	
		Silúrico		Darriwilienne	467.3 ± 1.1	
				Dapingiense	470.0 ± 1.4	
				Floienne	477.7 ± 1.4	
				Tremadociense	485.4 ± 1.9	
Fanerozoico	Paleozoico	Ordovícico		Piso 10	~ 489.5	
				Jiangshaniense	~ 494	
				Paibiense	~ 497	
				Guzhangienne	~ 500.5	
				Drumiense	~ 504.5	
				Wuliuense	~ 509	
		Cámbrico		Piso 4	~ 514	
				Piso 3	~ 521	
				Piso 2	~ 529	
				Fortuniense	538.8 ± 0.2	
Fanerozoico	Paleozoico	Ordovícico				
	Mesozoico	Jurásico				
	Neógeno	Mioceno				
	Cenozoico	Cuaternario				

Eonotema / Eón Eratema / Era Sistema / Período		Serie / Época	Piso / Edad	GSSP	Edad (Ma) 358.9 ±0.4
Fanerozoico	Paleozoico	Devónico	Superior	Fameniense	372.2 ±1.6
				Frasniense	
			Medio	Givetense	382.7 ±1.6
				Eifeliense	387.7 ±0.8
			Inferior	Emsiense	393.3 ±1.2
				Pragiense	407.6 ±2.6
		Silúrico	Pridoli	Lochkoviense	410.8 ±2.8
					419.2 ±3.2
			Ludlow	Ludfordiense	423.0 ±2.3
				Gorstiense	425.6 ±0.9
			Wenlock	Homeriense	427.4 ±0.5
				Sheinwoodiense	430.5 ±0.7
			Llandovery	Telychiense	433.4 ±0.8
				Aeroniense	438.5 ±1.1
	Ordovícico	Superior	Rhuddaniense	440.8 ±1.2	
			Hirnantense	443.8 ±1.5	
		Medio	Katiense	445.2 ±1.4	
			Sandbiense	453.0 ±0.7	
		Inferior	Darriwiense	458.4 ±0.9	
			Dapingiense	467.3 ±1.1	
	Cámbrico	Furongiense	Floiese	470.0 ±1.4	
			Tremadociense	477.7 ±1.4	
			Piso 10	485.4 ±1.9	
			Jiangshaniense	~ 489.5	
			Paibiense	~ 494	
			Guzhangense	~ 497	
		Miaolingense	Drumiense	~ 500.5	
			Wuliense	~ 504.5	
Piso 4			~ 509		
Piso 3			~ 514		
Serie 2		Piso 2	~ 521		
		Terreneuviense	~ 529		
		Fortuniense	~ 538.8 ±0.2		

EVOLUCIÓN XEOLÓXICA DA PENÍNSULA IBÉRICA

Vídeo sobre a historia xeolóxica da península Ibérica

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: PRECÁMBRICO

- No **Precámbrico** (4600-540 Ma.), hai uns 650 Ma., aparece Iberia en forma de arco montañoso volcánico.
- Situábase no antigo continente de Gondwana, cerca do Polo Sur, na plataforma continental do NO de África, aínda que xirada 180°.

EVOLUCIÓN XEOLÓXICA: PRECÁMBRICO

- Ao longo do Precámbrico, o arco foi erosionado e cuberto polo mar.
- Atopamos os seus materiais pegados a cordilleiras posteriores, atópanse en Estremadura e Serra Morena, así como en puntos dos Montes de Toledo, Sistema Central ou Galicia.

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: PRECÁMBRICO

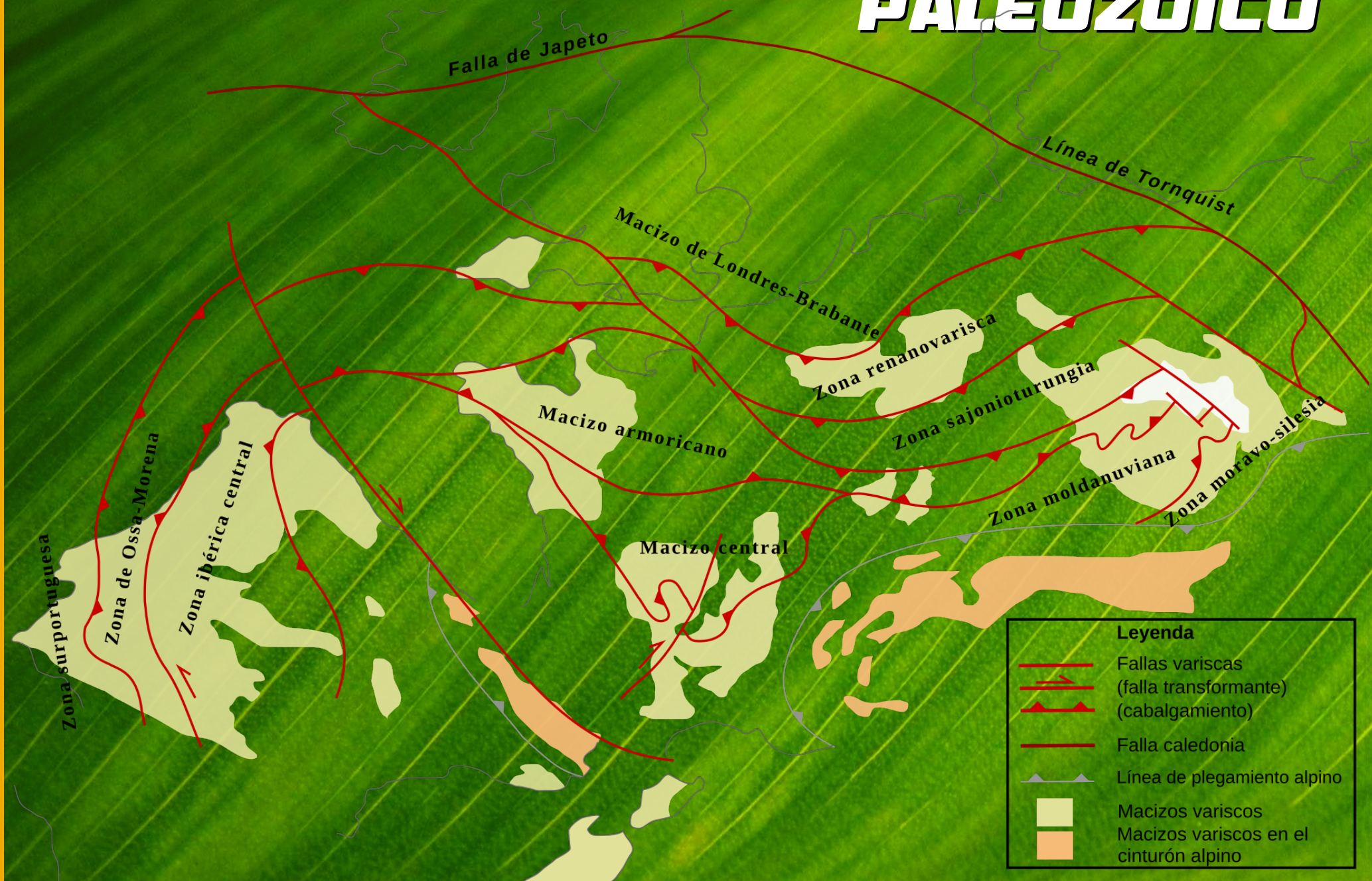

EVOLUCIÓN XEOLÓXICA: PALEOZOICO

- Na **Era Primaria ou Paleozoico** (540-250 Ma.) o arco volcánico precámbrico desprazouse ao norte, chocando con Euramérica para formar o continente de **Panxea**.
- Esta colisión xerou a **oroxenia herciniana ou varisca**, pegándose o arco volcánico ás novas cordilleiras hercinianas de materiais silíceos (granito, cuarcita...).

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: PALEOZOICO

EVOLUCIÓN XEOLÓXICA: PALEOZOICO

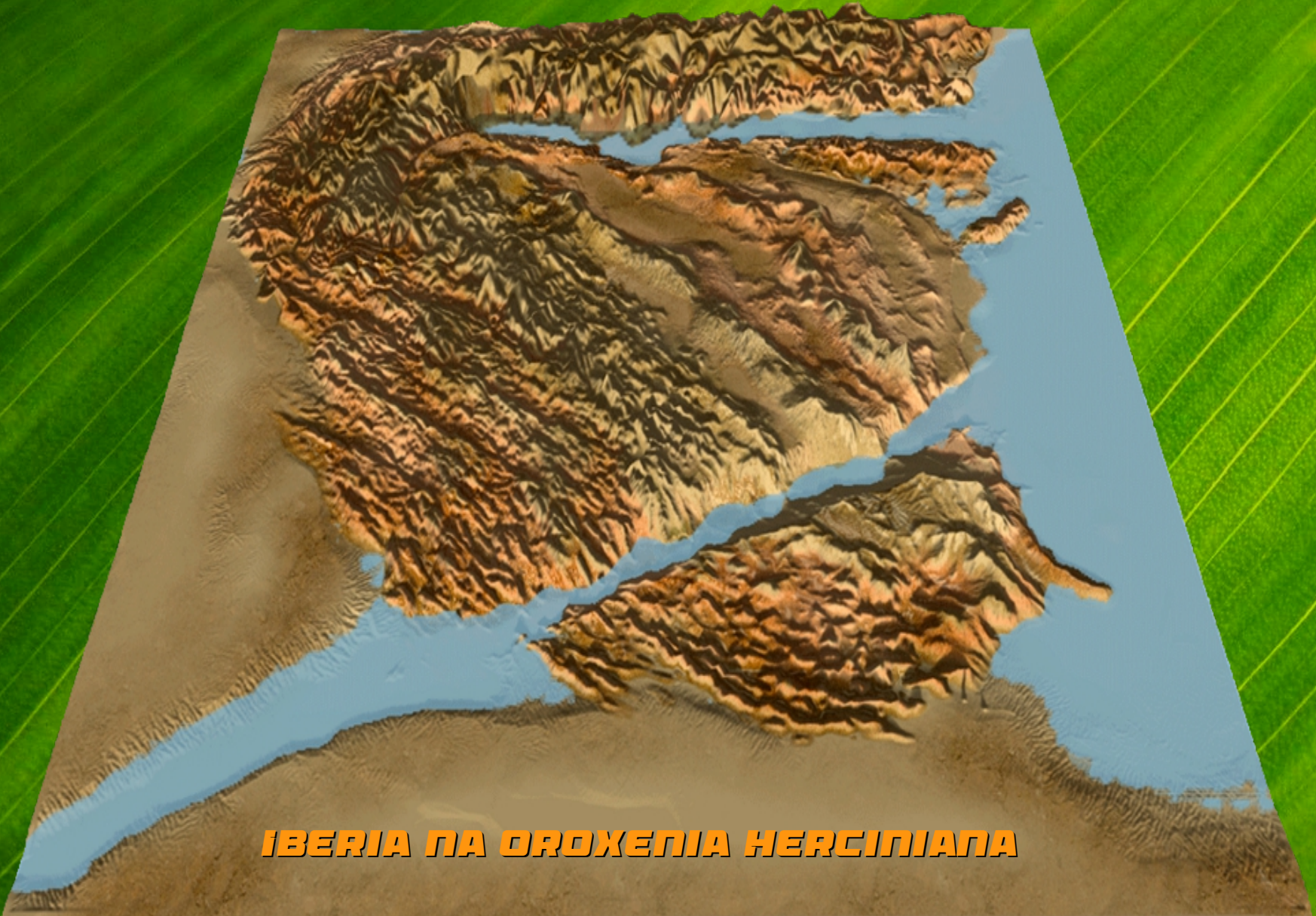

EVOLUCIÓN XEOLÓXICA: PALEOZOICO

- Ao oeste levantouse o **macizo Hespérico**, que será arrasado pola erosión, pasando a ser un zócolo inclinado ao leste, a **Meseta**.
- Levantáronse tamén **outros territorios hercinianos**, que ás veces formaban illas separadas. Tamén serán erosionados e convertidos en zócolos.

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: PALEOZOICO

IBERIA NA OROGENIA HERCINIANA

EVOLUCIÓN XEOLÓXICA: MESOZOICO

- A **Era Secundaria ou Mesozoico** (250-65 Ma.) foi un periodo de calma no que Panxea se fracturou en varios continentes.
- Neste periodo os territorios de Iberia constituíron unha placa independente delimitada por fallas.

EVOLUCIÓN XEOLÓXICA: MESOZOICO

- A **erosión** continuou desgastando os relevos hercinianos.
- A **sedimentación** depositou materiais (sobre todo calcarios) en dúas zonas cubertas polo mar, no bordo oriental da Meseta e nas fosas mariñas pirenaica e bética.

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: MESOZOICO

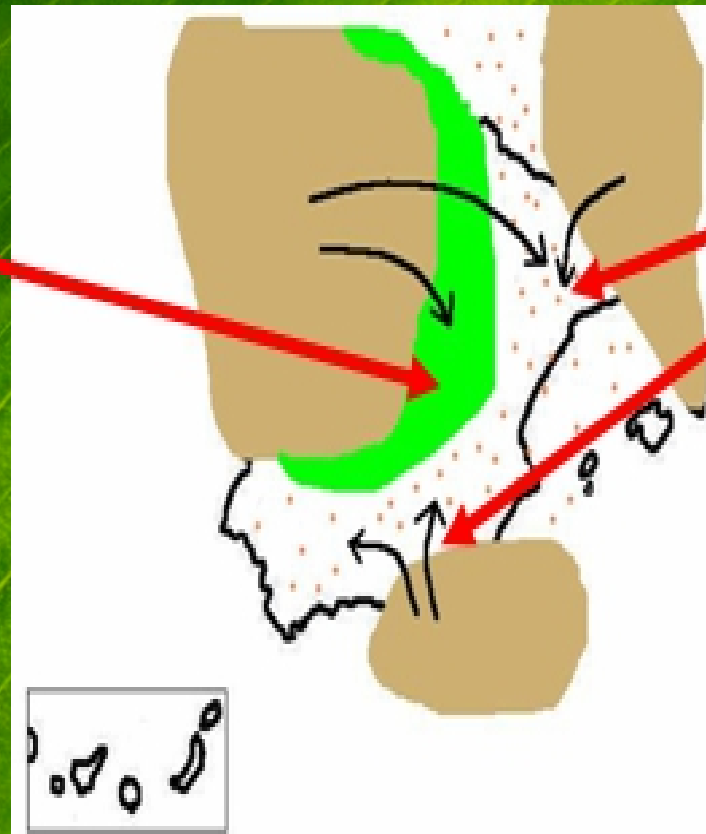
EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: MESOZOICO

IBERIA NO MESOZOICO (PERÍODO JURÁSICO)

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: MESOZOICO

Zonas de
regresiones y
transgresiones
marinas

Fosas sedimentarias

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: MESOZOICO

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: MESOZOICO

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: MESOZOICO

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. TERCIARIO

- Na **Era Terciaria** (65-2,5 Ma.), parte do **Cenozoico** tivo lugar a **oroxénese alpina**, que provocou grandes cambios no relevo ibérico:
- Levantáronse as **cordilleiras prealpinas** (coas súas depresións prealpinas), **alterouse a Meseta Central** e tamén se transformaron os demais territorios paleozoicos.

EVOLUCIÓN XEOLÓXICA: CENOZOICO. TERCIARIO

- Na **Era Terciaria** (65-2,5 Ma.), parte do **Cenozoico** tivo lugar a **oroxénese alpina**, que provocou grandes cambios no relevo ibérico:
- Levantáronse as **cordilleiras prealpinas** (coas súas depresións prealpinas), **alterouse a Meseta Central** e tamén se transformaron os demais territorios paleozoicos.

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. TERCIARIO

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. TERCIARIO

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. TERCIARIO

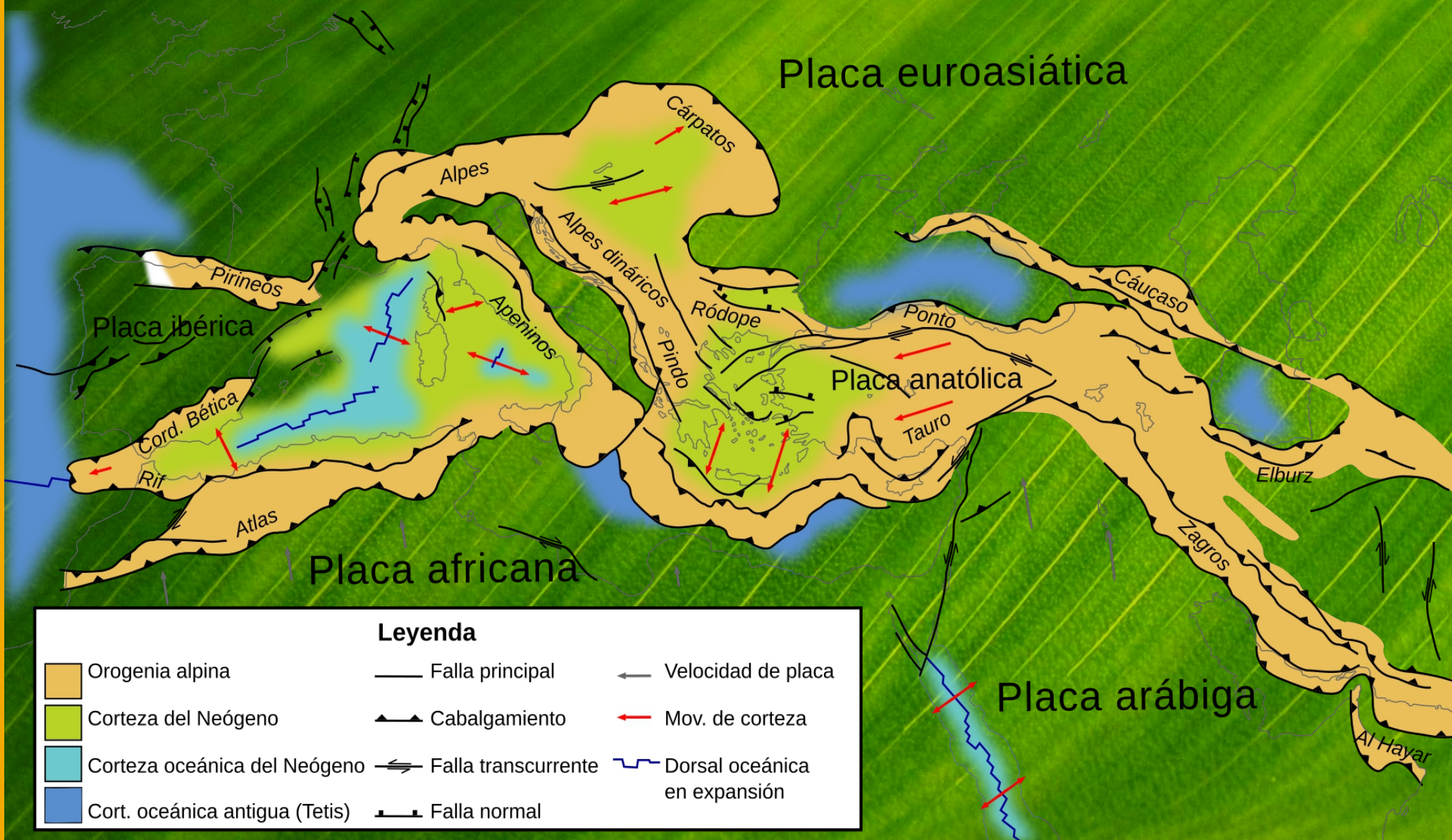
IBERIA NO CENOZOICO (PALEOXENO)

EVOLUCIÓN XEOLÓXICA: CENOZOICO. TERCIARIO

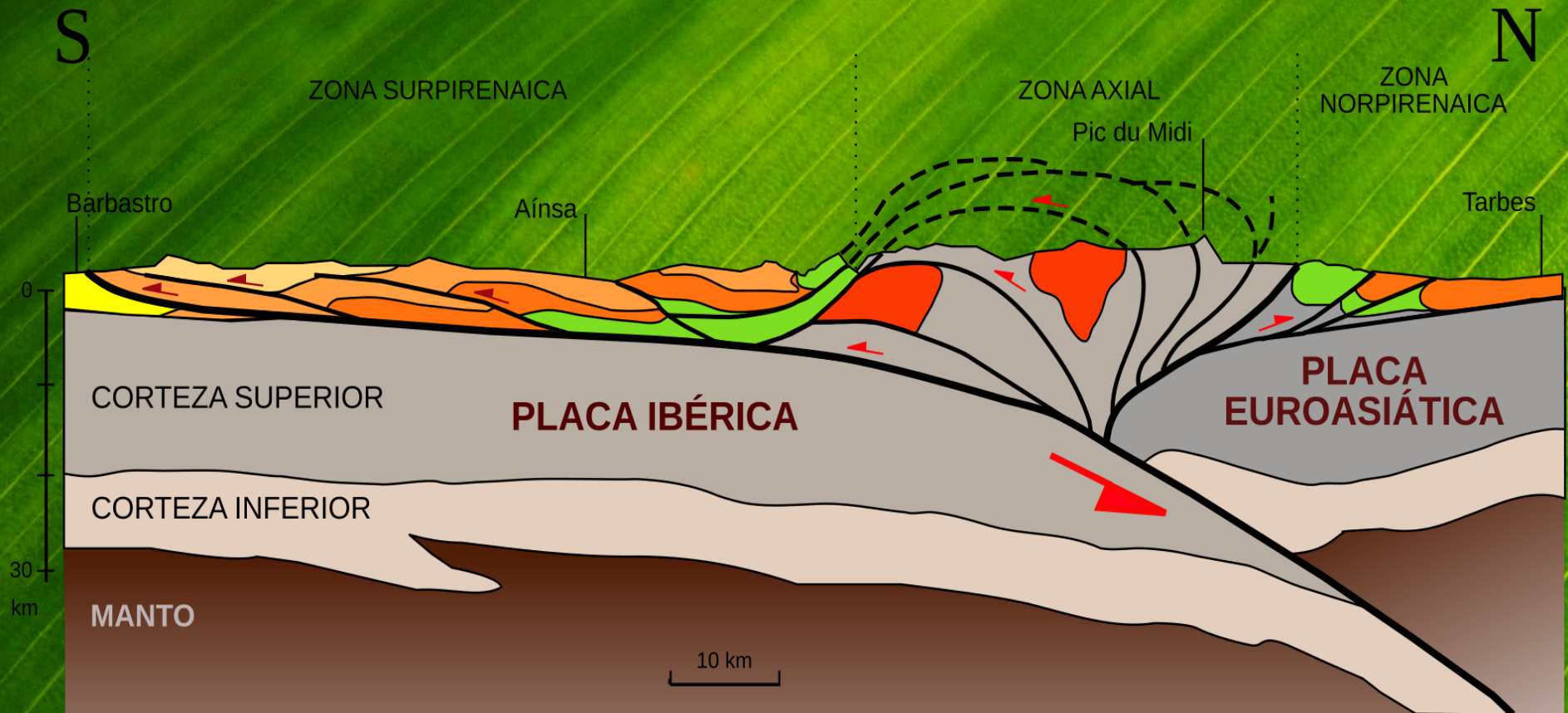
- A oroxenia alpina **formou os Pireneos**, cando a placa de Iberica chocou coa europea e os sedimentos da fosa pirenaica plegáronse.
- Formouse a **depresión do Ebro** (que antes estaba aberta ao mar), pechada polos depósitos sedimentarios e polo xurdimento da Cordilleira Costeira Catalá.

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. TERCIARIO

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. TERCIARIO

OROGENIA ALPINA. OS PIRENEOS

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. TERCIARIO

- O movemento da placa Africana provocou o desprazamento da Mesomediterránea, que no norte rexuveneceu e formou a **cordilleira Penibética**.
- Despois os sedimentos da fosa bética formaron a **cordilleira Subbética** e, derivada disto, a **depresión do Guadalquivir**.

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. TERCIARIO

IBERIA NO CENOZOICO (NEOXENO)

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. TERCIARIO

EVOLUCIÓN XEOLÓXICA: CENOZOICO. TERCIARIO

- O zócolo da Meseta experimentou fracturas e fallas. Os bloques levantados formaron os **rebordos da Meseta** (Macizo Galaico, parte da cordilleira Cantábrica) e as **serras interiores** (Sistema Central, Montes de Toledo).
- Os bloques afundidos formaron as **concas sedimentarias interiores** (as submesetas norte e sur).

EVOLUCIÓN XEOLÓXICA: CENOZOICO. TERCIARIO

- No **bordo leste** da Meseta, os sedimentos pregáronse, formándose a parte leste da cordilleira Cantábrica e o Sistema Ibérico. Así, a **Meseta inclinouse cara ao Atlántico**, xerando a orientación oeste dos ríos.
- No **bordo sur** da Meseta, o empuxe da Subbética xerou o levantamento de Serra Morena.

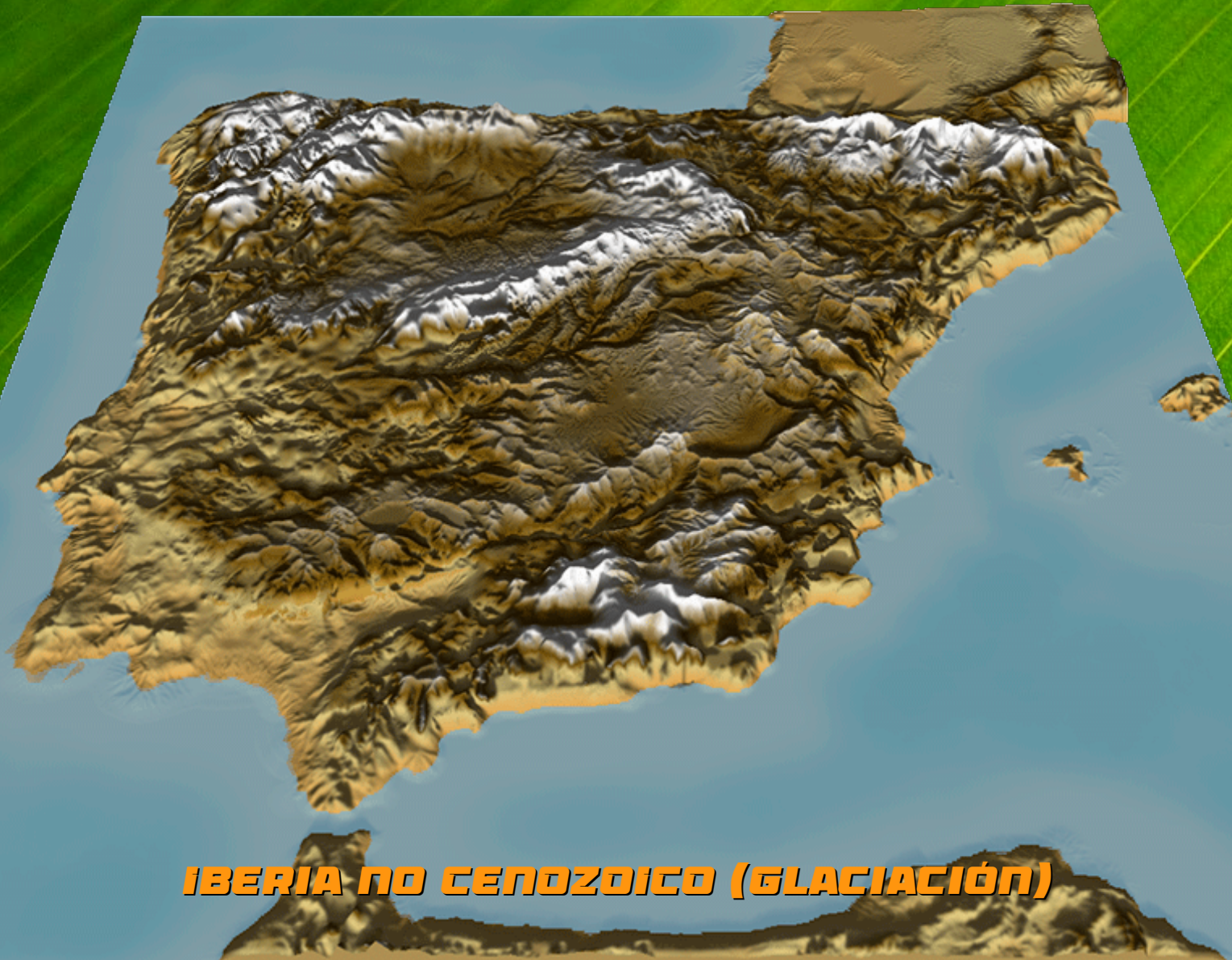

EVOLUCIÓN XEOLÓXICA: CENOZOICO. CUATERNARIO

- No **Cuaternario** (desde 2,5 Ma.) a alternancia entre períodos glaciares e interglaciares ocasionou varios fenómenos:.
 - Modelaxe glaciar e periglacial.
 - Formación de terrazas fluviais.

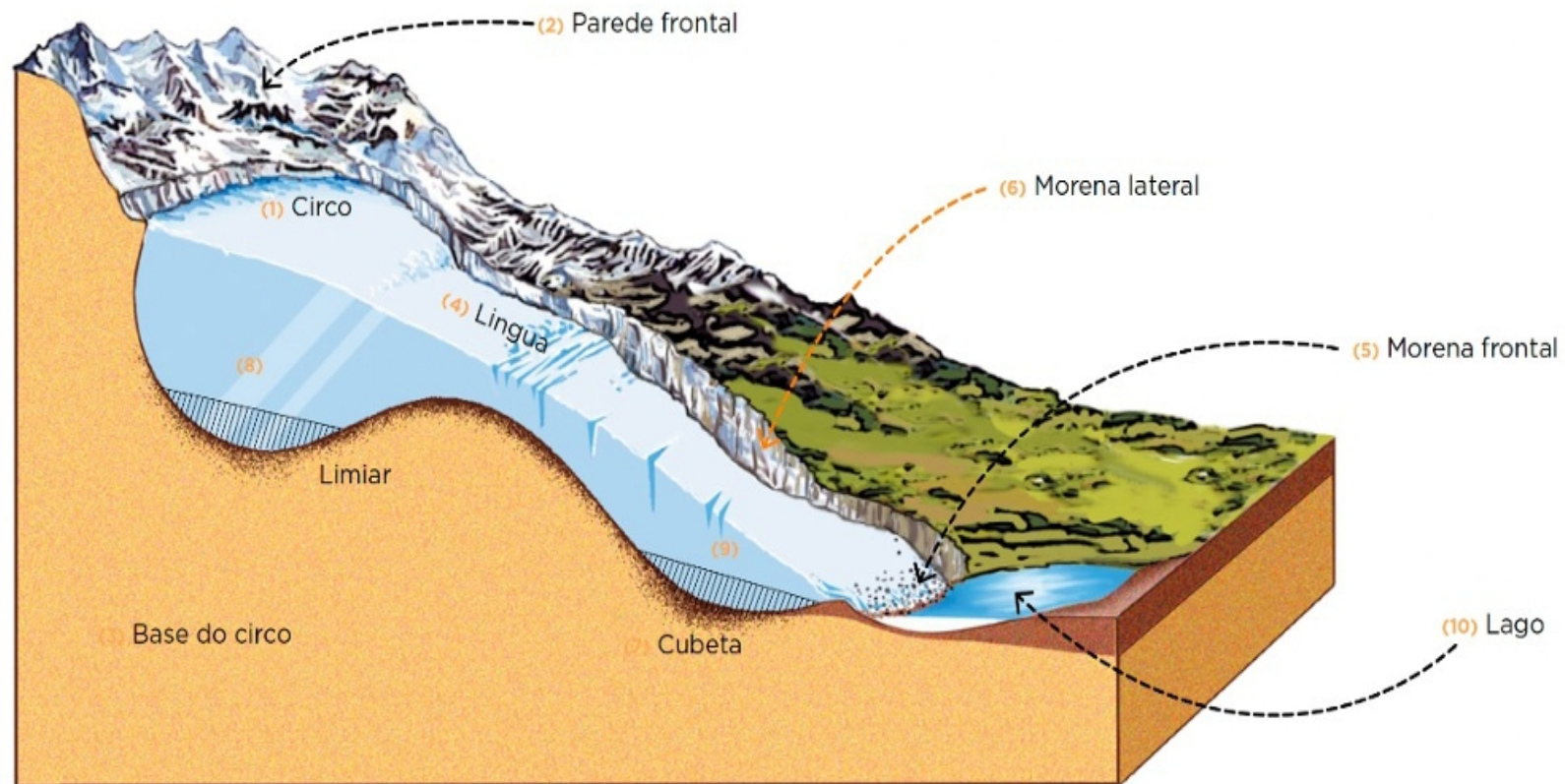

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. CUATERNARIO

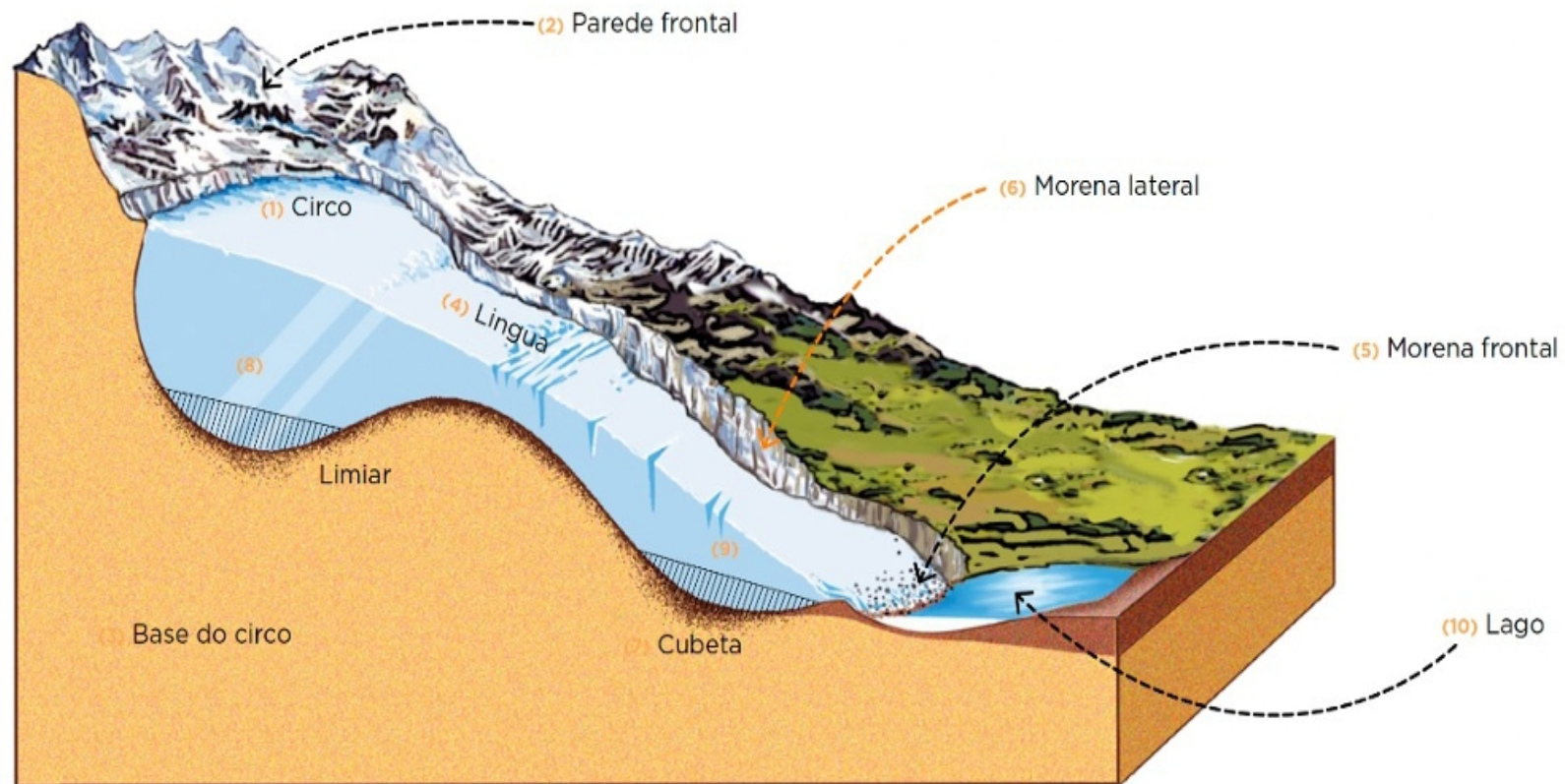
IBERIA NO CENOZOICO (GLACIACIÓN)

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. CUATERNARIO

GLACIAR

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. CUATERNARIO

GLACIAR

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. CUATERNARIO

GLACIAR

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. CUATERNARIO

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. CUATERNARIO

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. CUATERNARIO

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. CUATERNARIO

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. CUATERNARIO

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. CUATERNARIO

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. CUATERNARIO

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. CUATERNARIO

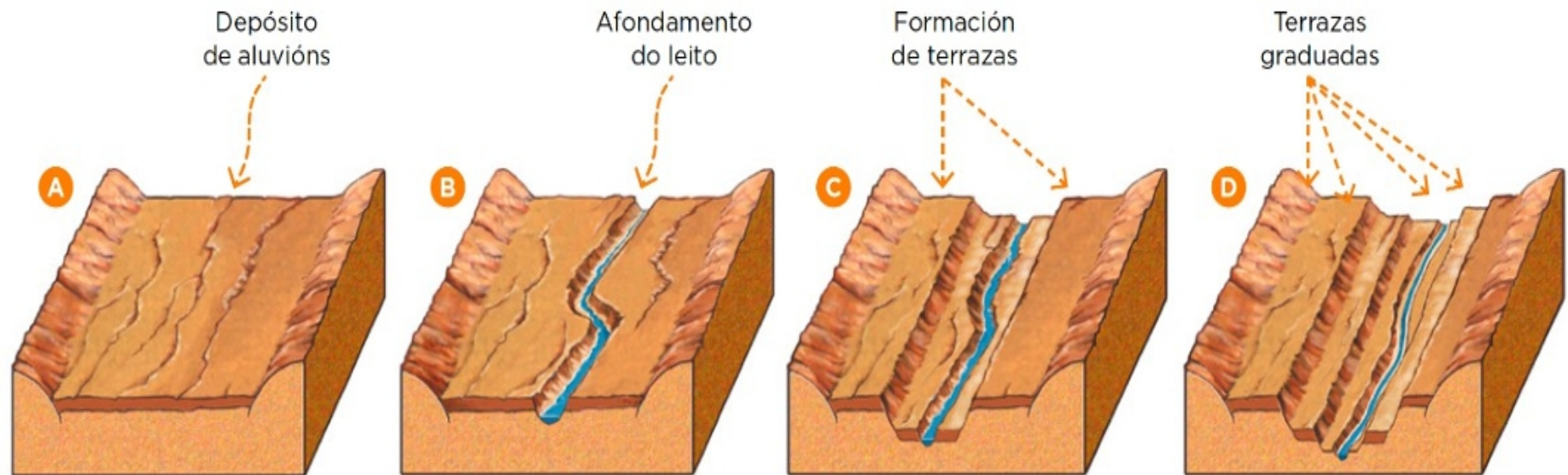
EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. CUATERNARIO

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. CUATERNARIO

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. CUATERNARIO

TERRAZAS FLUVIAIS

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. CUATERNARIO

EVOLUCIÓN GEOLÓGICA: CENOZOICO. CUATERNARIO

EVOLUCIÓN XEOLÓXICA DA PENÍNSULA IBÉRICA

650 Ma - Neoproterozoico

530 Ma - Cámbrico inferior

470 Ma - Ordovícico medio

400 Ma - Devónico inferior

340 Ma - Carbonífero inferior

295 Ma - Pérmico

220 Ma - Triásico superior

180 Ma - Jurásico inferior

130 Ma - Cretácico inferior

80 Ma - Cretácico superior

20 Ma - Mioceno

0 Ma - Actualidad

	PRIMARIA ou PALEOZOICO	SECUNDARIA ou MESOZOICO	TERCIARIA	CUATERNARIA
CRONOLOXÍA	500 - 240 millóns de anos	240 - 60 millóns de anos	60 - 1 millón de anos	Último millón de anos
ACTIVIDADE OROXÉNICA	Pregamento herciniano: hai 300 millóns de anos o zócolo meseteño prégase e fractúrase. Xurden as primeiras unidades montañosas	Forte actividade erosiva que reduce os picos a penichaira. Calma oroxénica. O mar invade a península e comeza a sedimentación do zócolo inundado	Pregamento alpino. Vólvese pregar e crebar o zócolo. Elévanse os bancos de sedimentos ata constituir novas cordilleiras. Algúns macizos paleozoicos volven elevarse. O mar continúa presente no interior da península (depresións do Ebro e Guadalquivir). A Meseta inclínase cara ao Atlántico	Os glaciares "esculpen" os altos cumes das cordilleiras. O mar comeza a retirarse das depresións. Perfilanse as costas peninsulares
PAISAXE	Penichaira nos sistemas montañosos. Paisaxes planos na meseta, con pequenas elevacións denominadas cerros testemuña	Non existe nengunha unidade mesozoica, ao non producirse pregamento	Picos abruptos e moi elevados. A auga altera a caliza e dá lugar a formacións singulares como simas, cavidades ou gorxas	A auga desaparece das depresións do Ebro e do Guadalquivir. Na do Guadalquivir son típicas as campiñas e marismas. Na do Ebro aparecen <i>mesas</i> ou <i>muelas</i> , pequenas elevacións
SOLOS	De natureza silíceas: granito, lousa, gneis, etc. Rochas moi duras e resistentes á erosión	Os bancos de sedimentos acumulados no fondo do mar solidifícanse e convértense en rochas calcarias ou calizas	Nas depresións invadidas polas augas acumúlanse sedimentos moi lixeiros que constitúen as arxilas	Continúan formándose arxilas nas depresións tras a súa desecación
UNIDADES DO RELEVO	Meseta - Sistema Central - Macizo Galaico-Leonés - Montes de Toledo	Non xurden unidades. Nesta era créanse as rochas calizas que serán elevadas no pregamento alpino	Pirineos - Cordilleira Cantábrica - Sistema Ibérico - Cord. Costeiro-Catalana - Sistemas Béticos - Serra Morena - Depresión do Ebro - Depresión do Guadalquivir	Non xurden unidades. Tan só as depresións do Ebro e Guadalquivir Restan emerxidas tras desecarse o lago na primeira e retirarse o mar na segunda. A Península configúrase tal e como a coñecemos hoxe

A scenic landscape photograph showing a river valley. In the foreground, there are lush green vineyards on a hillside. In the middle ground, a river flows through a valley, surrounded by dense green trees. The background shows more hills and a bright sun flare in the upper right corner, creating a warm, golden light across the scene.

ROCHEDO PENINSULAR E TIPOS DE RELEVO

O ROCHEDO PENINSULAR

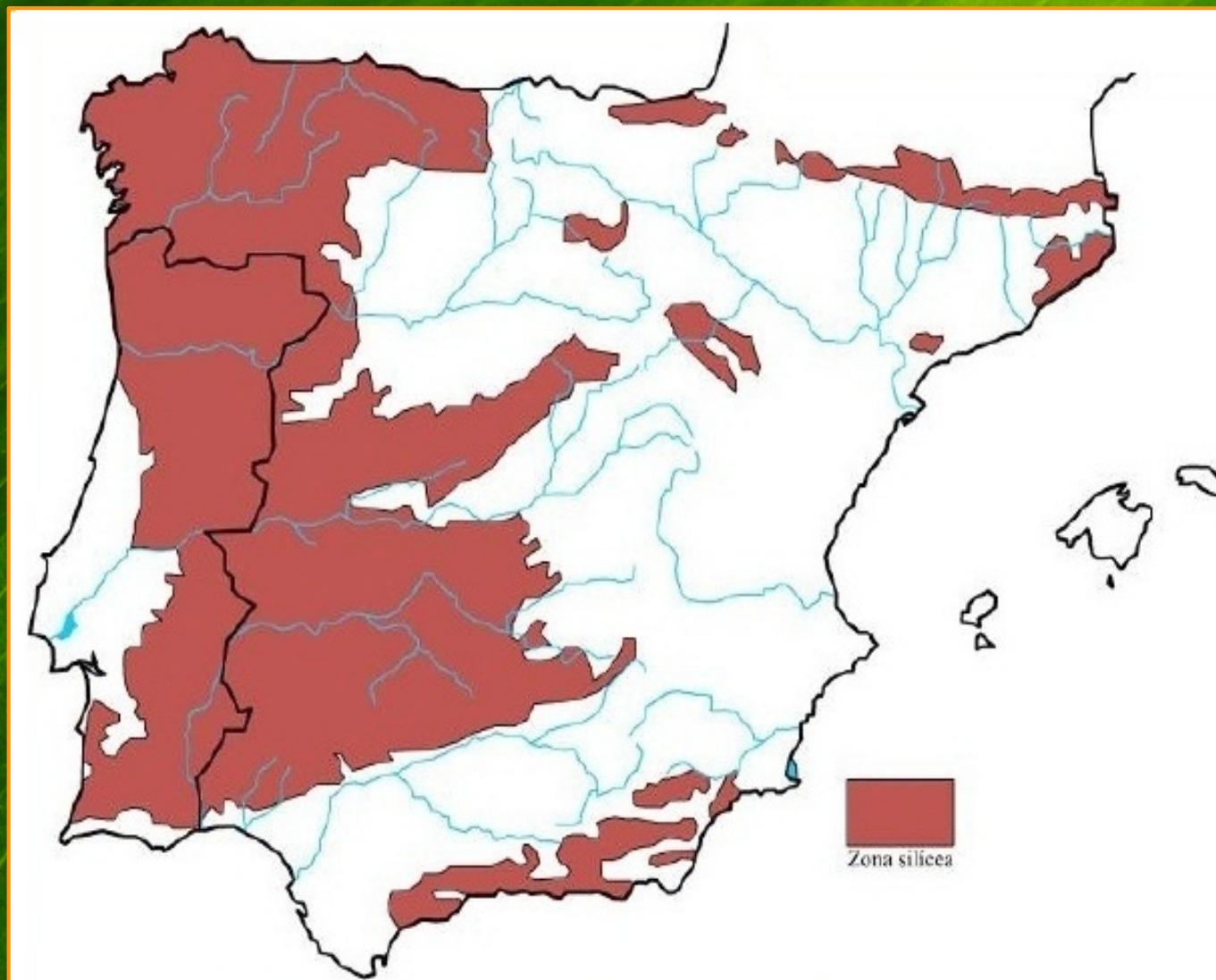
- A evolución xeolóxica determinou a existencia na Península de **tres áreas de diferente litoloxía**:
 - **Silíceo**
 - **Calcaria**
 - **Arxilosa**

O ROCHEDO PENINSULAR

A ÁREA SILÍCEA

A ÁREA SILÍCEA

granito

lousa

GNEIS

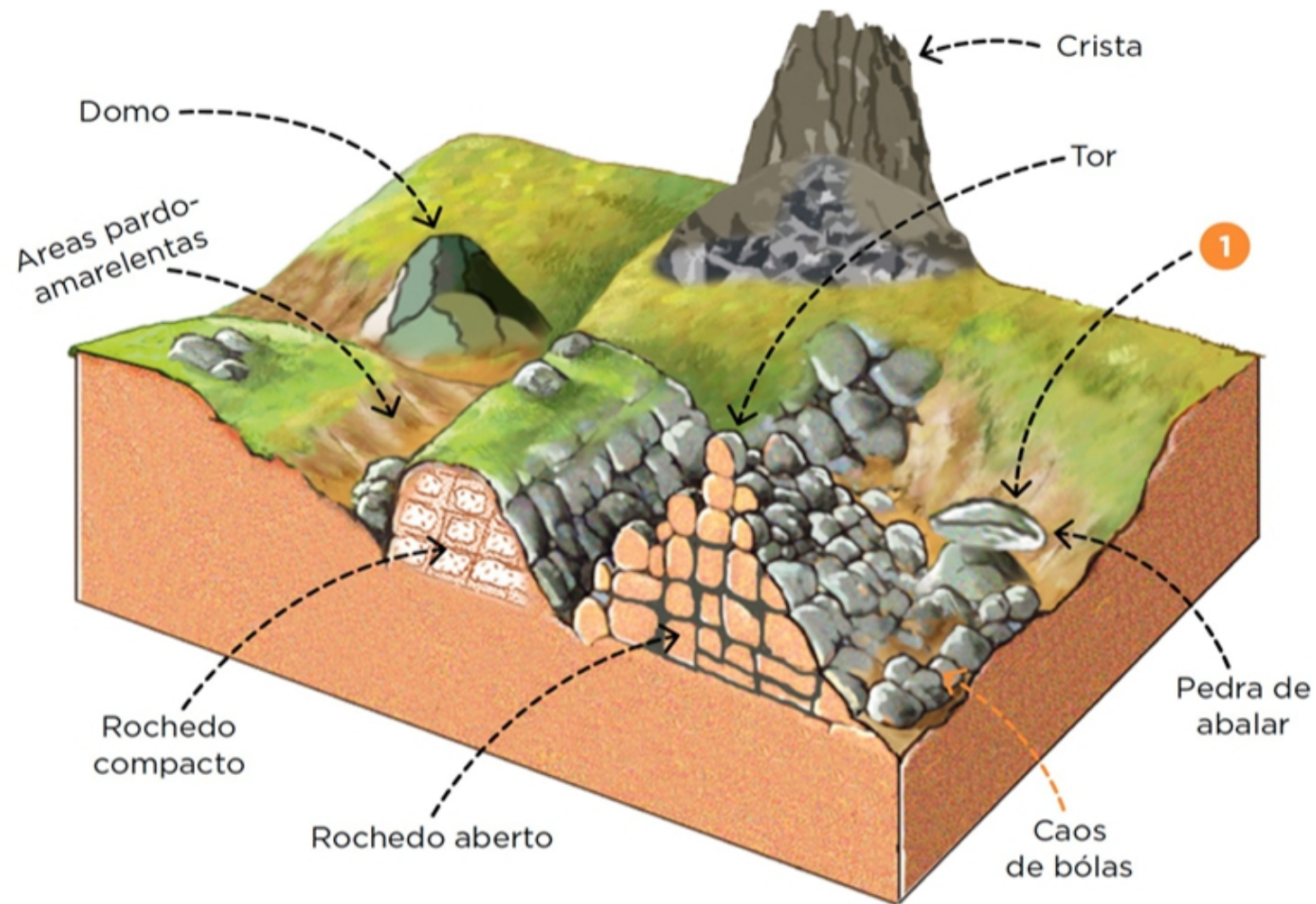
XISTO

ROCHAS SILÍCEAS

A ÁREA SILÍCEA

A ÁREA SILÍCEA

A ÁREA SILÍCEA

ALTERACIÓN QUÍMICA: TERRAS PARDO-AMARELAS

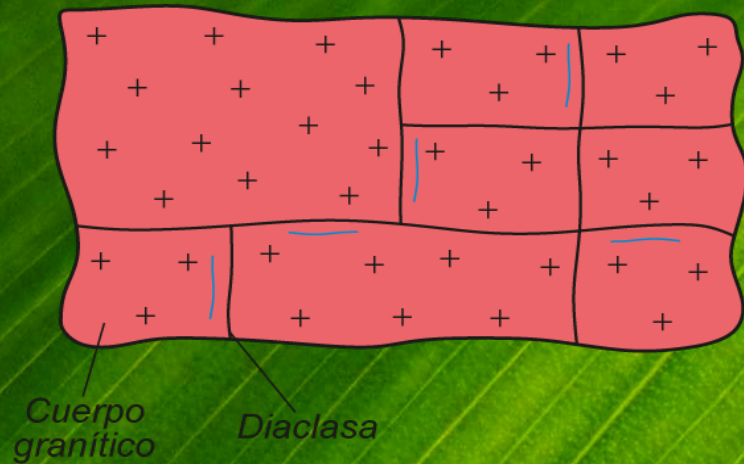
A ÁREA SILÍCEA

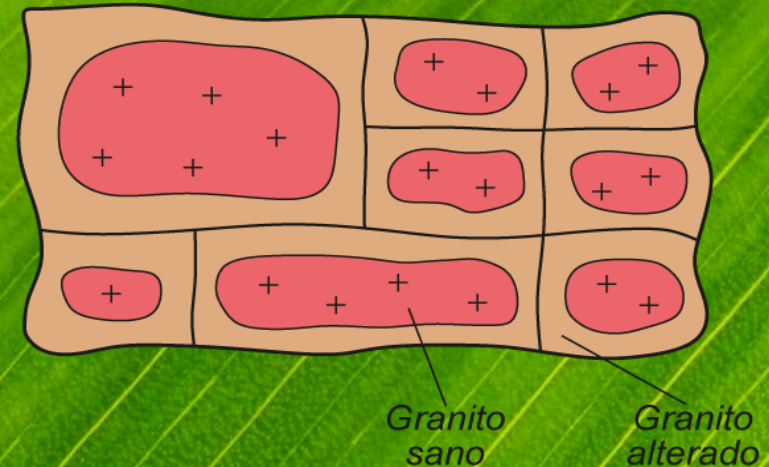
ALTERACIÓN A PARTIR DE DIÁCLASES

A ÁREA SILÍCEA

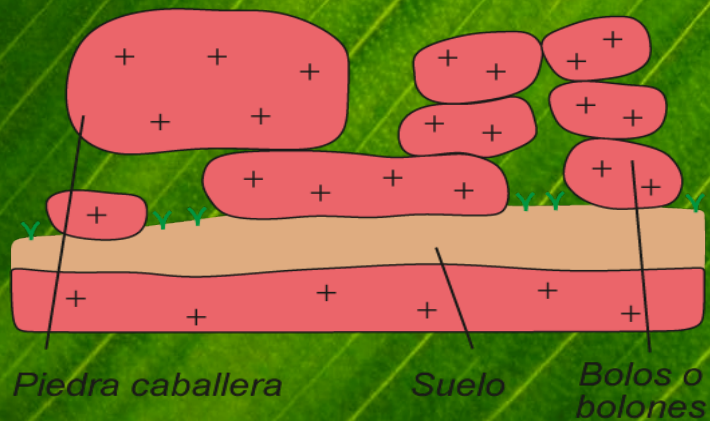
1. El agua circula por las diaclasas

2. La meteorización comienza junto a las diaclasas y prosigue hacia el interior de la roca

3. Evacuación del material alterado y confección del paisaje actual: berrocal

A ÁREA SILÍCEA

CRISTA

A ÁREA SILÍCEA

Galicie Mávica

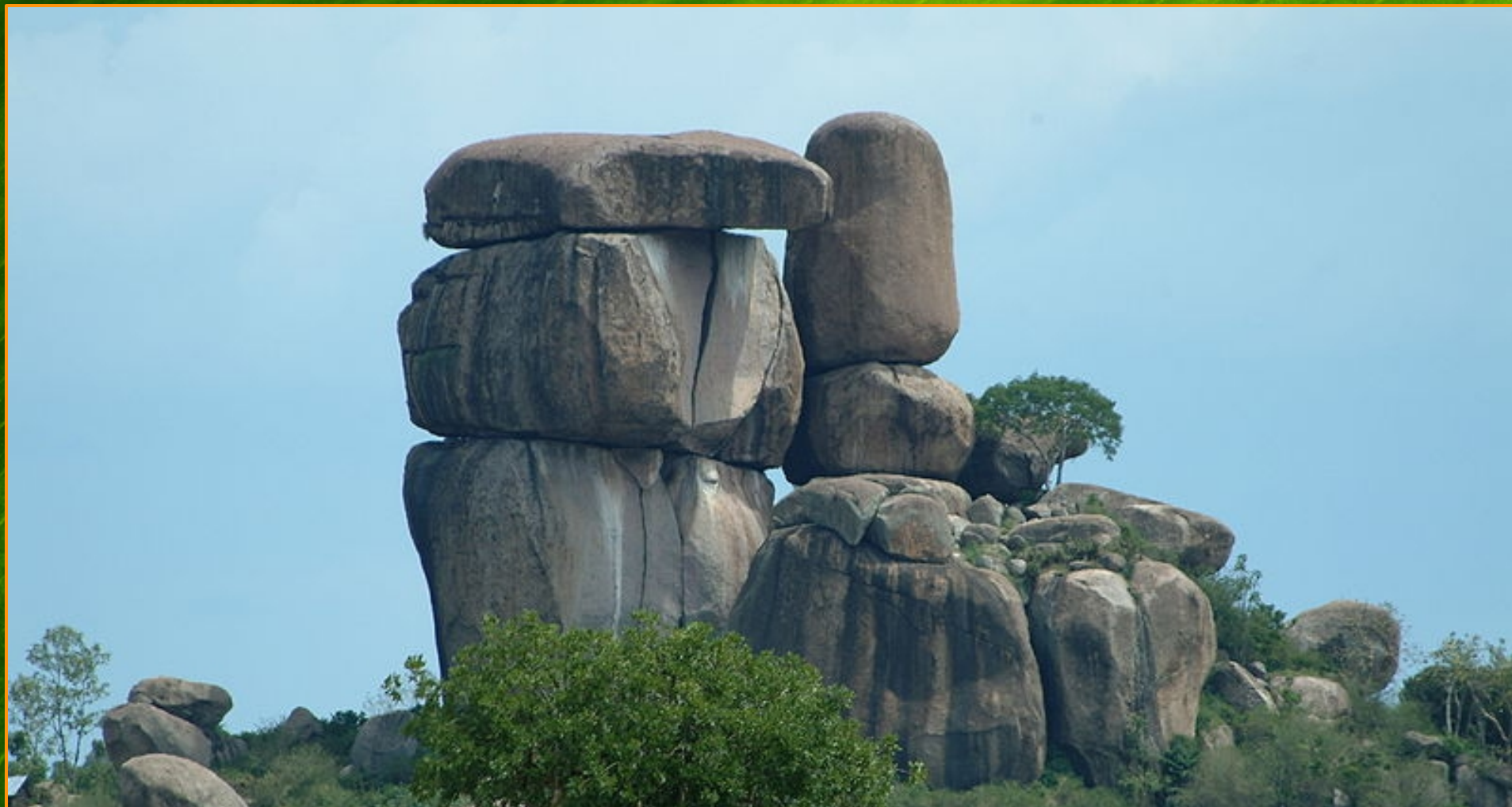
PEDREGAL

A ÁREA SILÍCEA

DOMO

A ÁREA SILÍCEA

ROCHEDOS: TOR

A ÁREA SILÍCEA

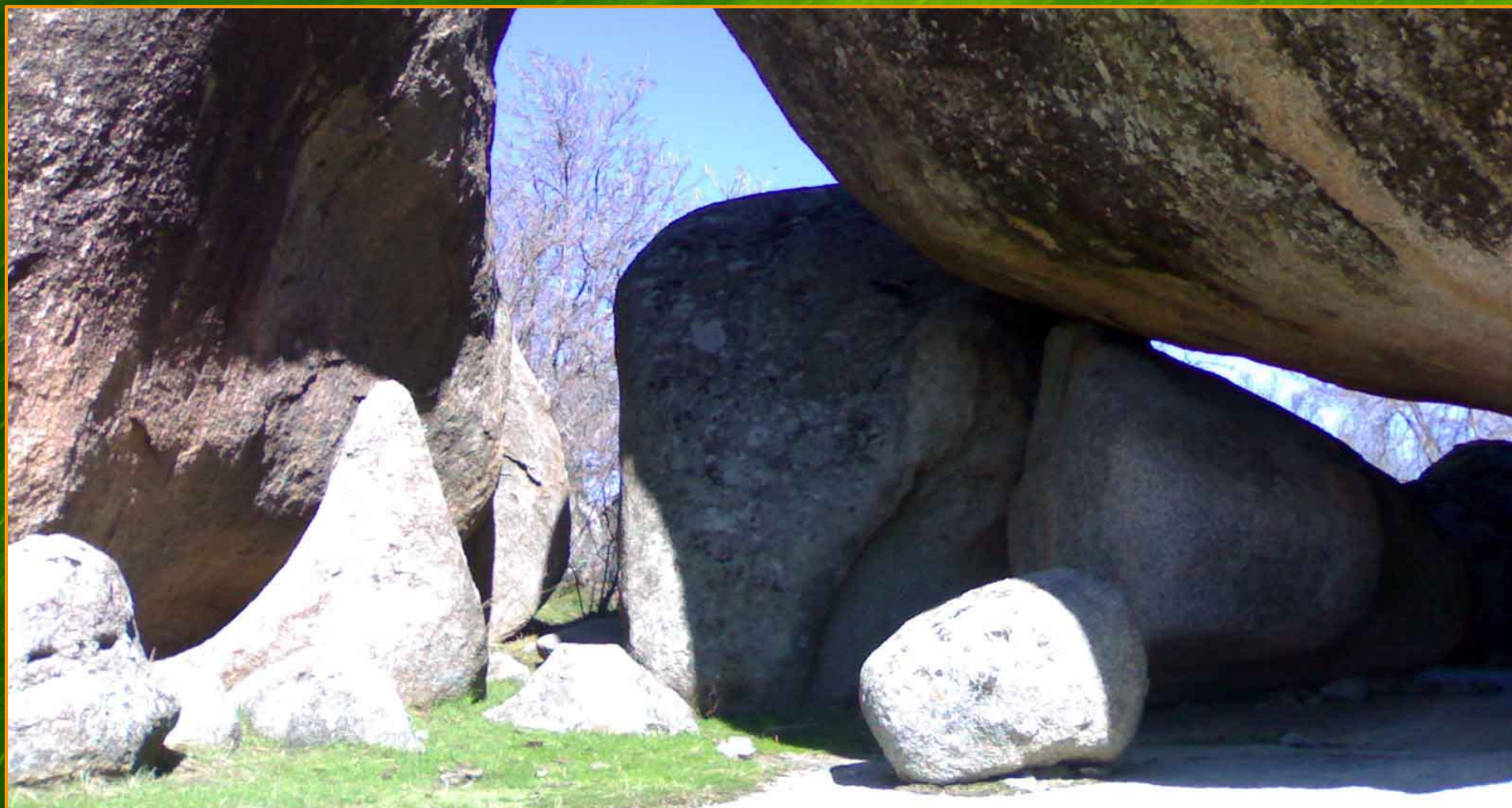
ROCHEDOS: PEDRA DE ABALAR (PIEDRA CABALLERA)

A ÁREA SILÍCEA

ROCHEDOS: PEDRA DE ABALAR (PIEDRA CABALLERA)

A ÁREA SILÍCEA

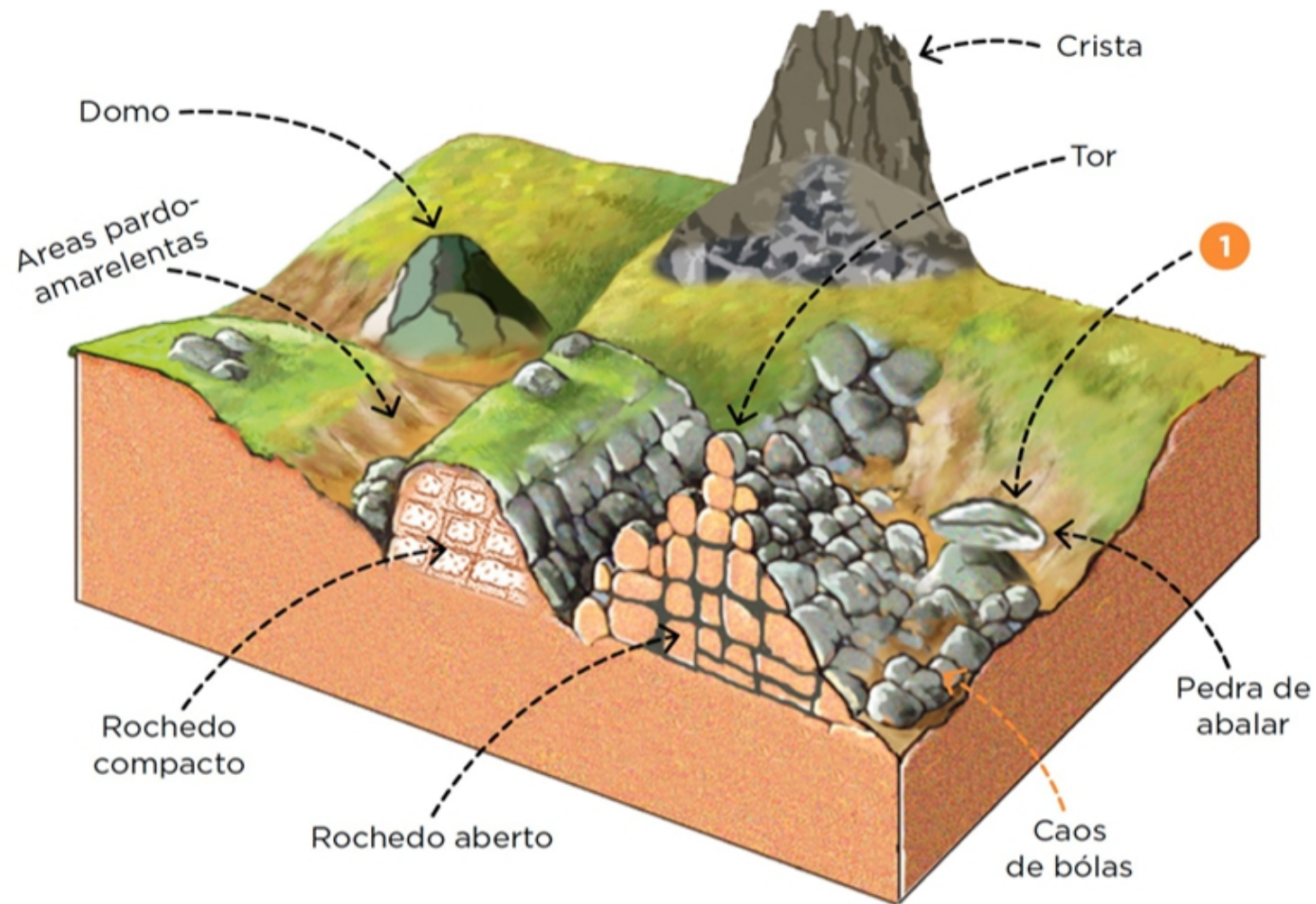
ROCHEDOS: CAOS GRANÍTICO

A ÁREA SILÍCEA

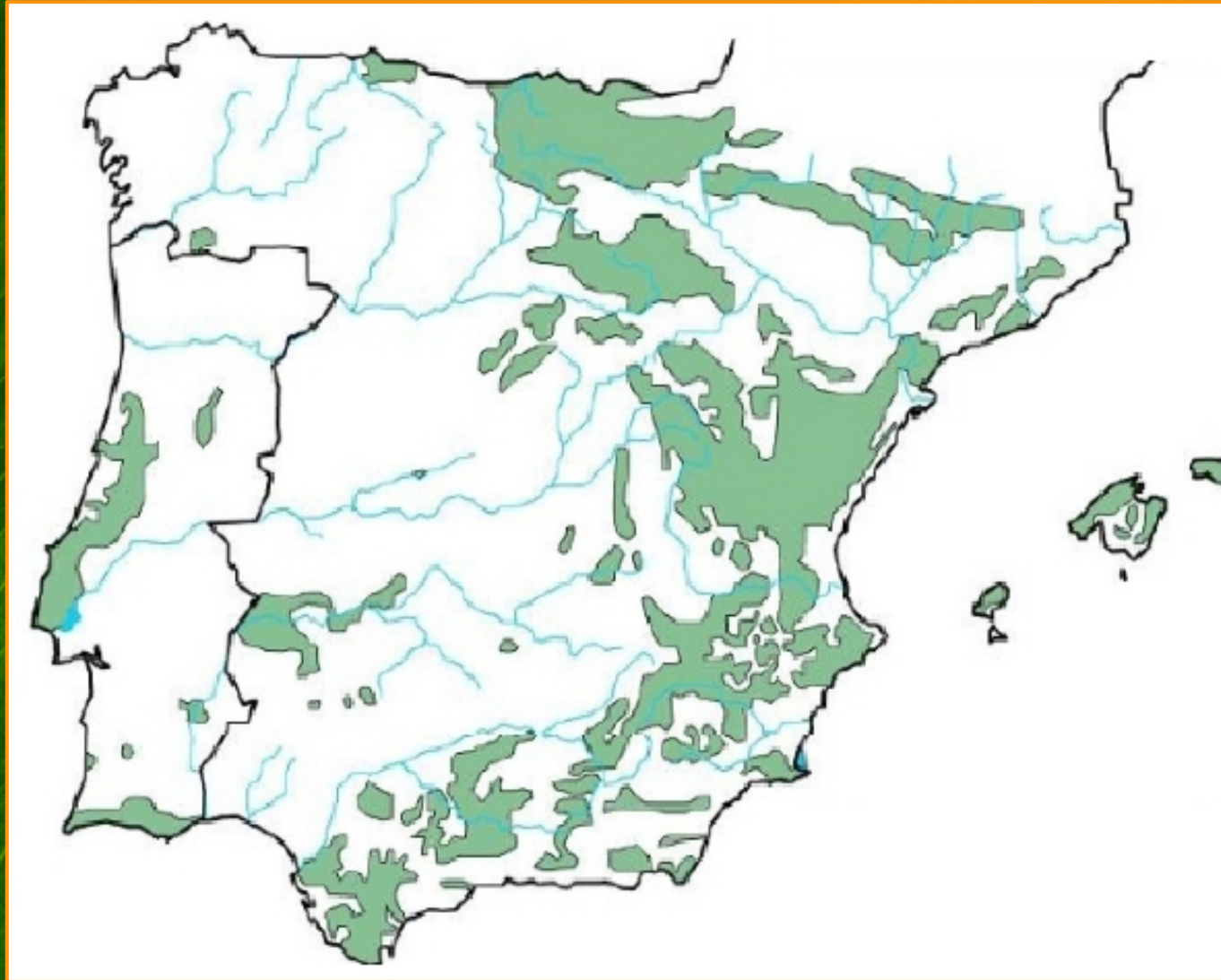

ROCHEDOS: CAOS GRANÍTICO

A ÁREA SILÍCEA

A ÁREA CALCÁRIA

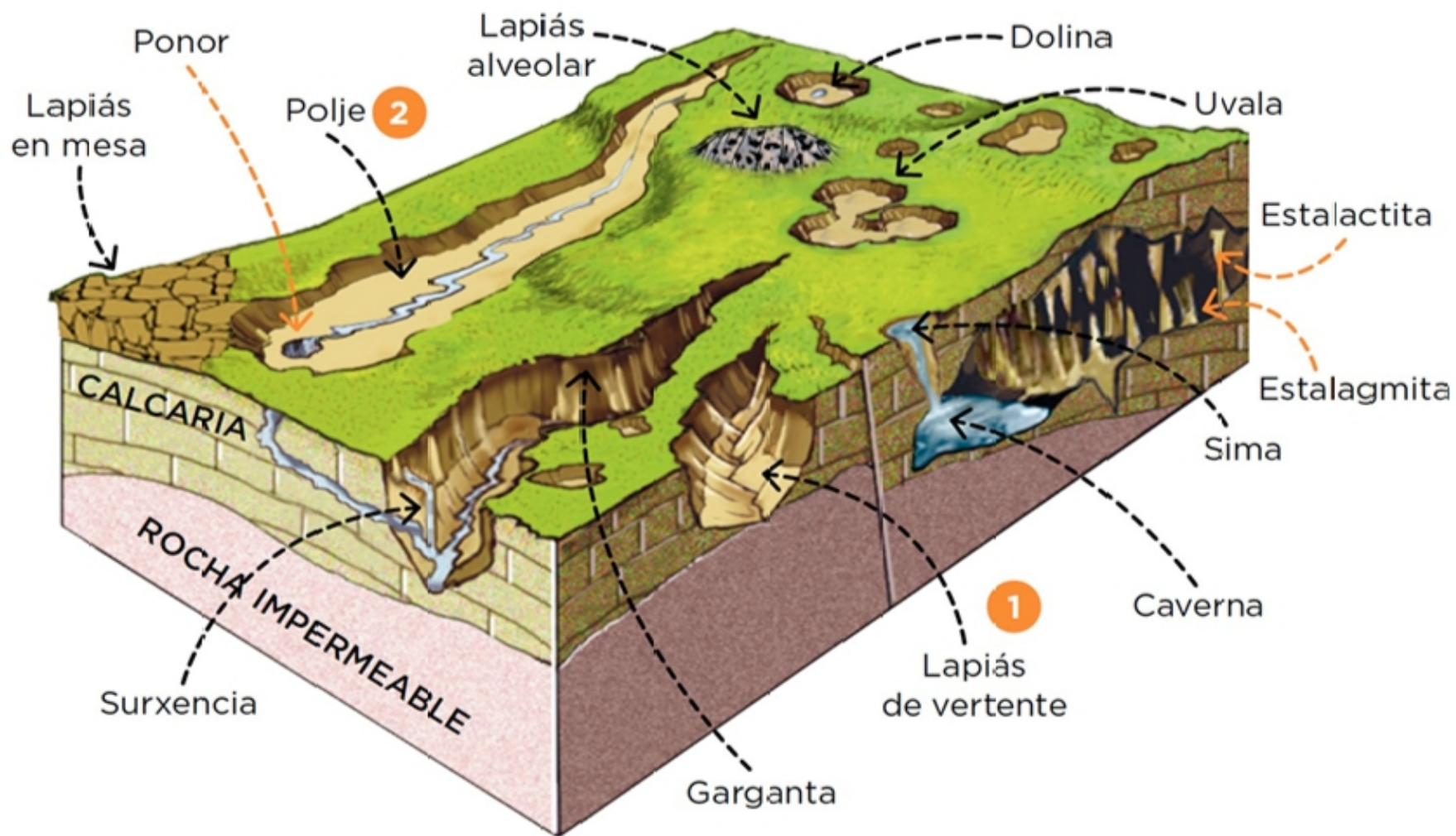
A ÁREA CALCÁRIA

A ÁREA CALCÁRIA

A ÁREA CALCARIA

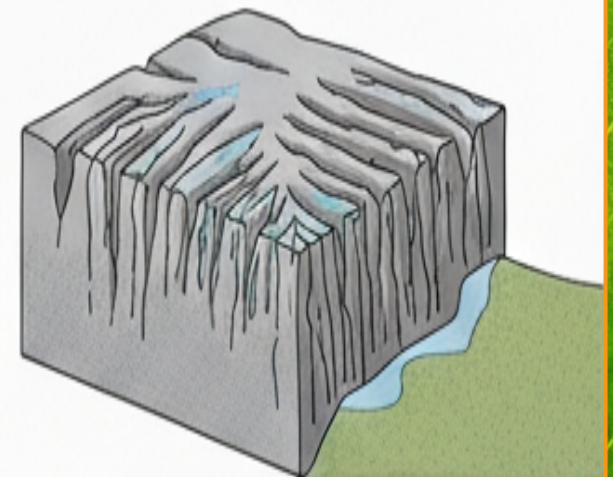
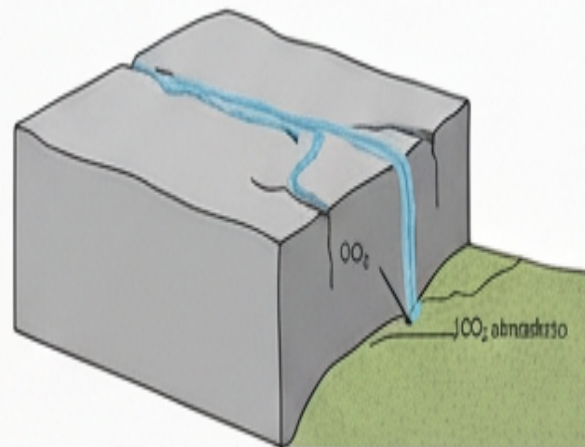
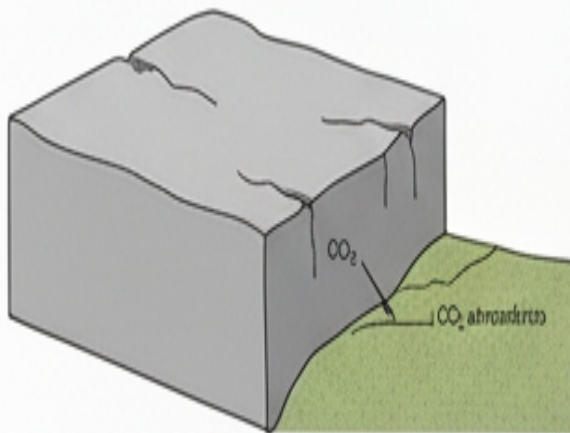

A ÁREA CALCÁRIA

LAPIÁS

A ÁREA CALCÁRIA

LAPIÁS

A ÁREA CALCÁRIA

LAPIÁS

A ÁREA CALCÁRIA

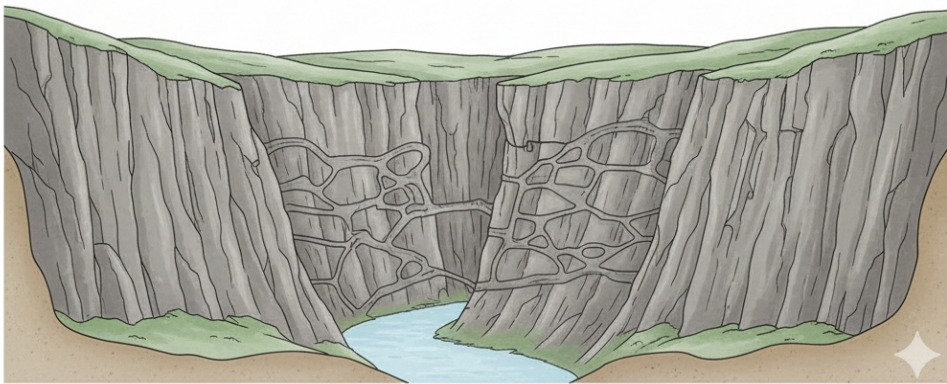
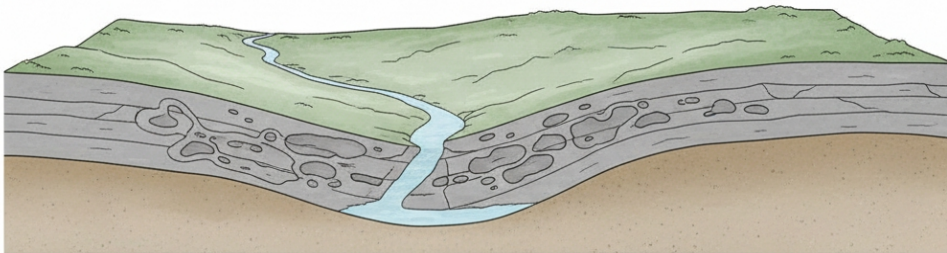
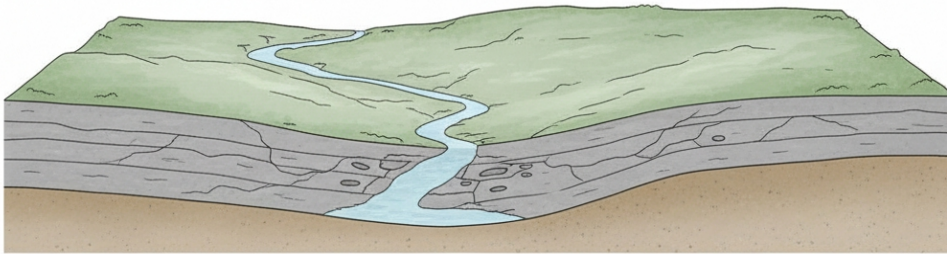
LAPIÁS

A ÁREA CALCÁRIA

GARGANTA

A ÁREA CALCÁRICA

GARGANTA

A ÁREA CALCARIA

GARGANTA

A ÁREA CALCÁRIA

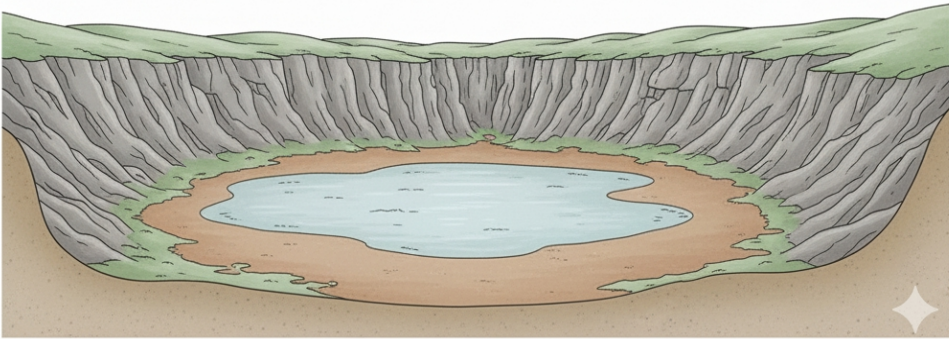
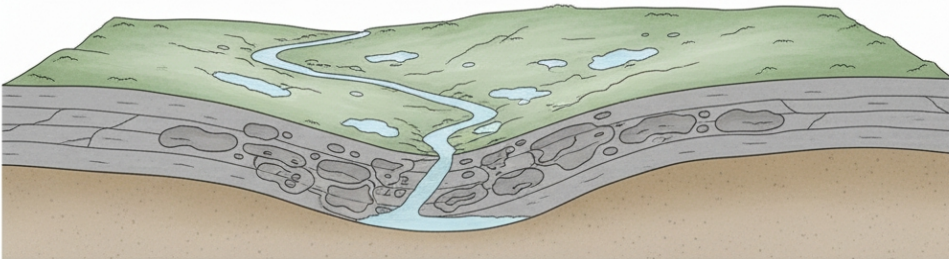
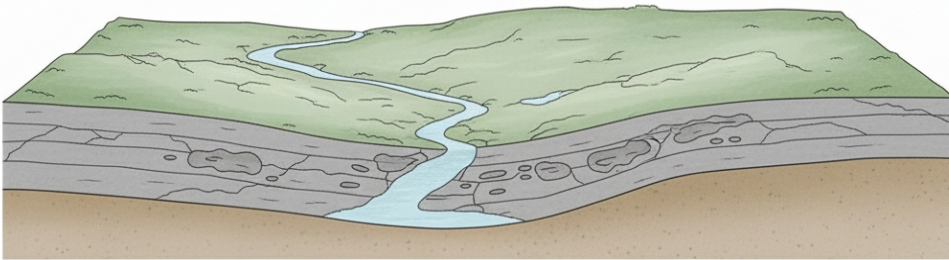
GARGANTA

A ÁREA CALCÁRICA

POLJE

A ÁREA CALCÁRICA

POLJE

A ÁREA CALCÁRIA

POLJE

A ÁREA CALCARIA

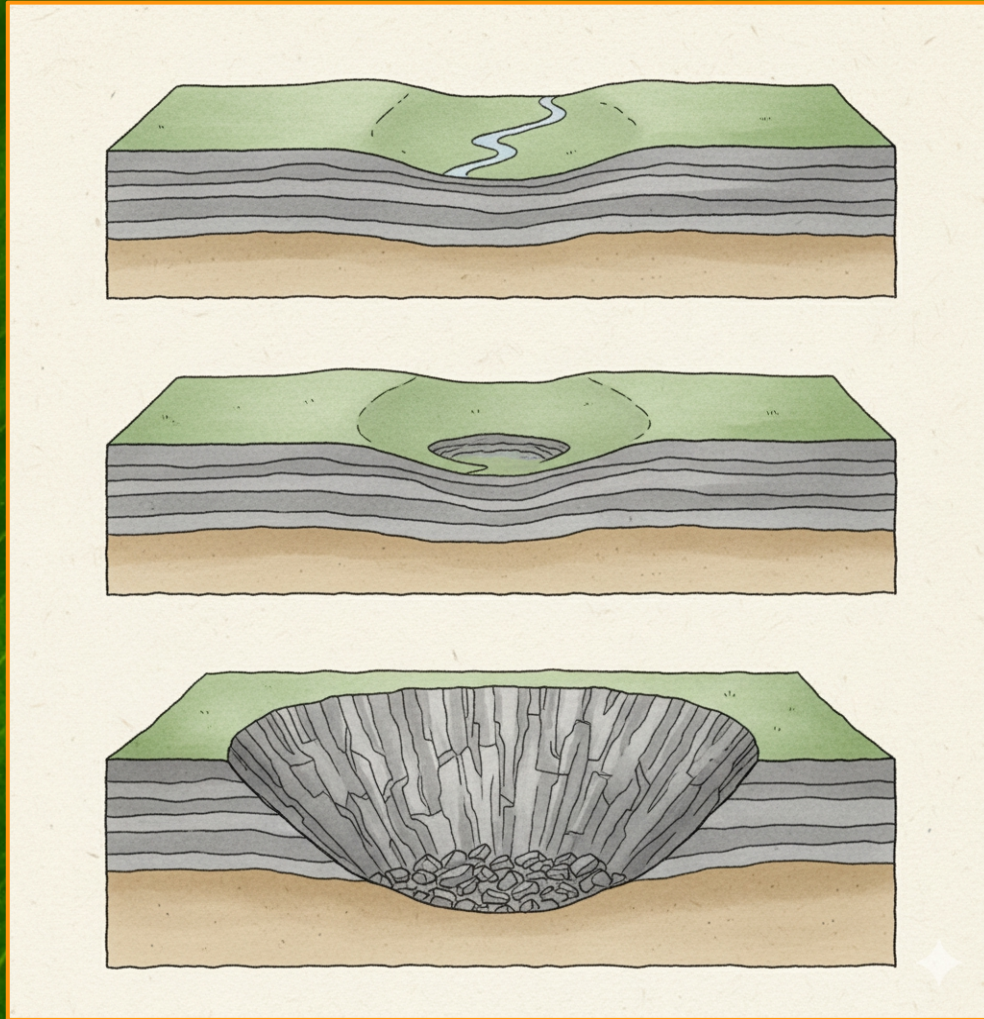
POLJE

A ÁREA CALCÁRIA

DOLINA

A ÁREA CALCÁRIA

DOLINA

A ÁREA CALCÁRIA

DOLINA

A ÁREA CALCARIA

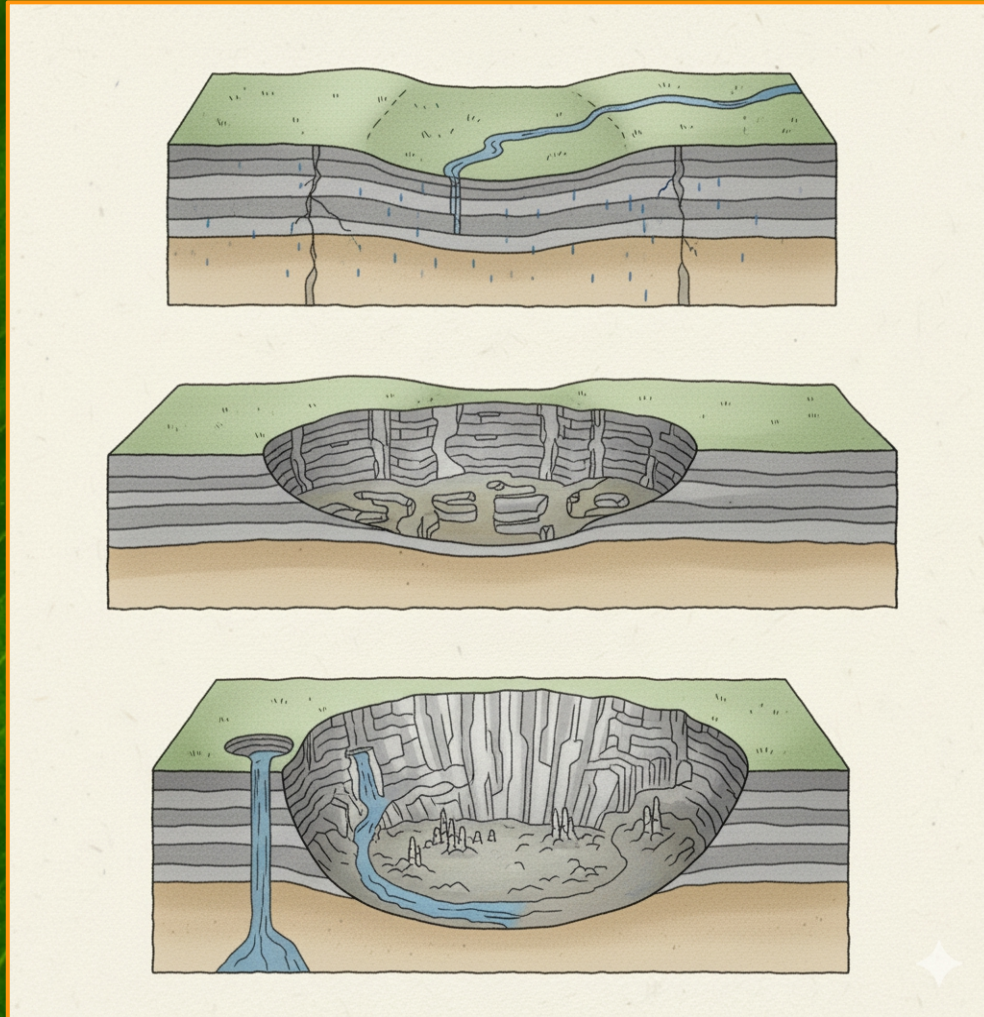
DOLINA

A ÁREA CALCÁRIA

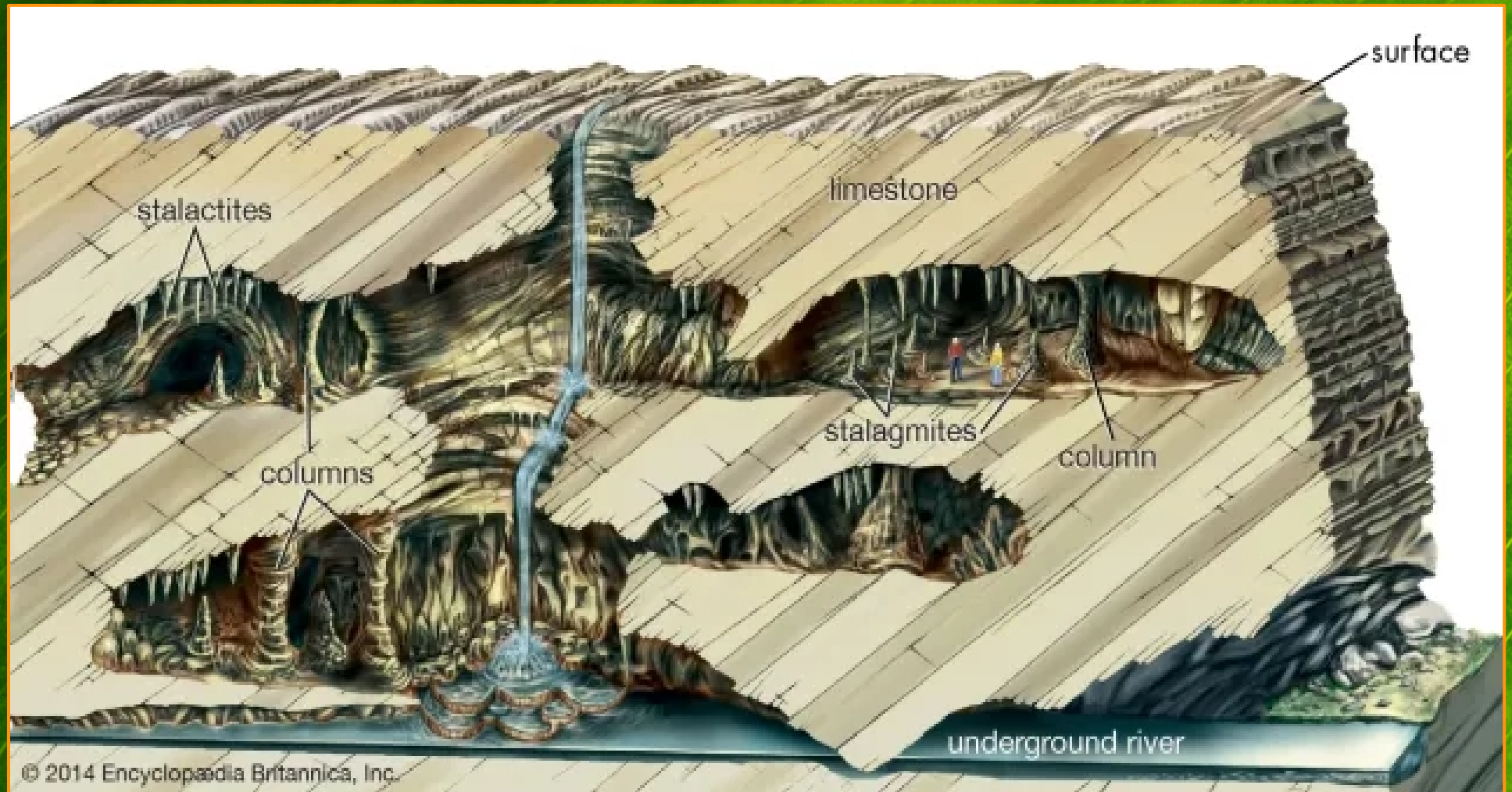
COVA

A ÁREA CALCÁRIA

COVA

A ÁREA CALCÁRIA

COVA

A ÁREA CALCÁRIA

COVA

A ÁREA CALCÁRIA

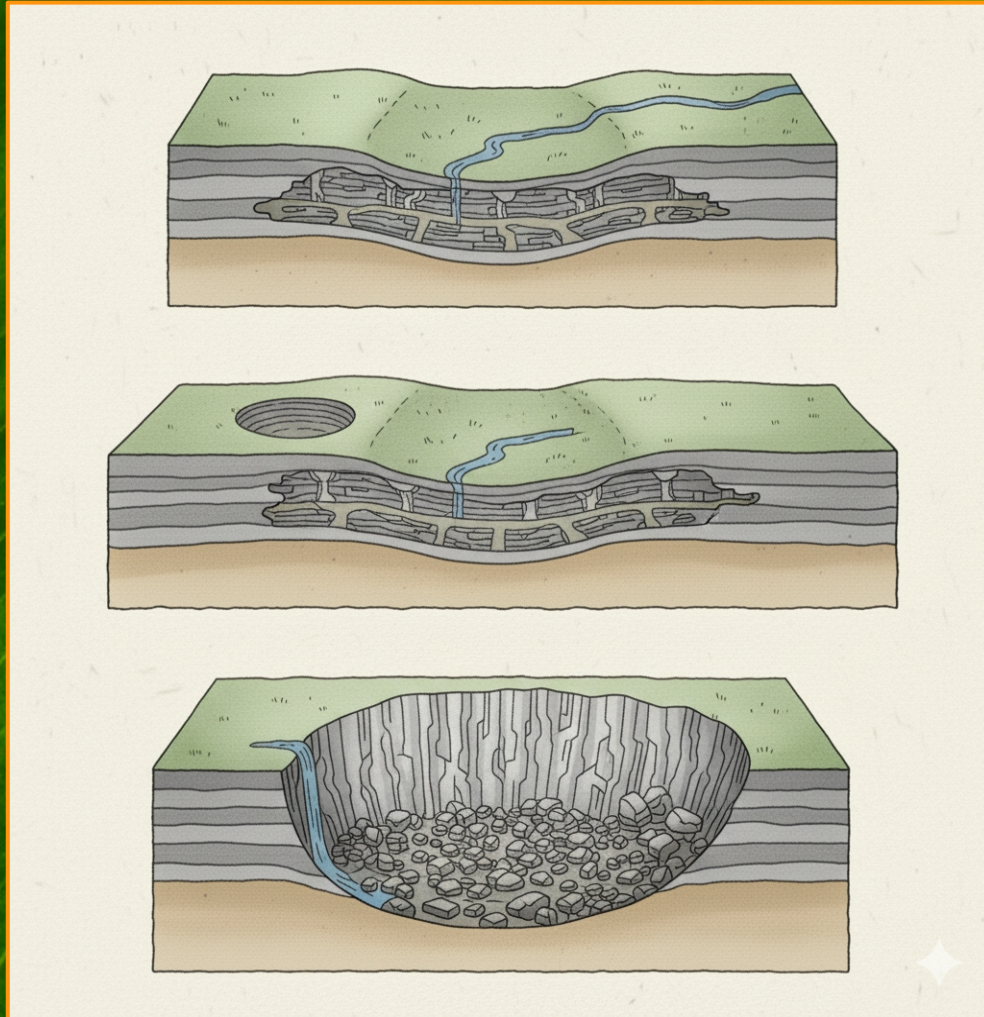
COVA

A ÁREA CALCARIA

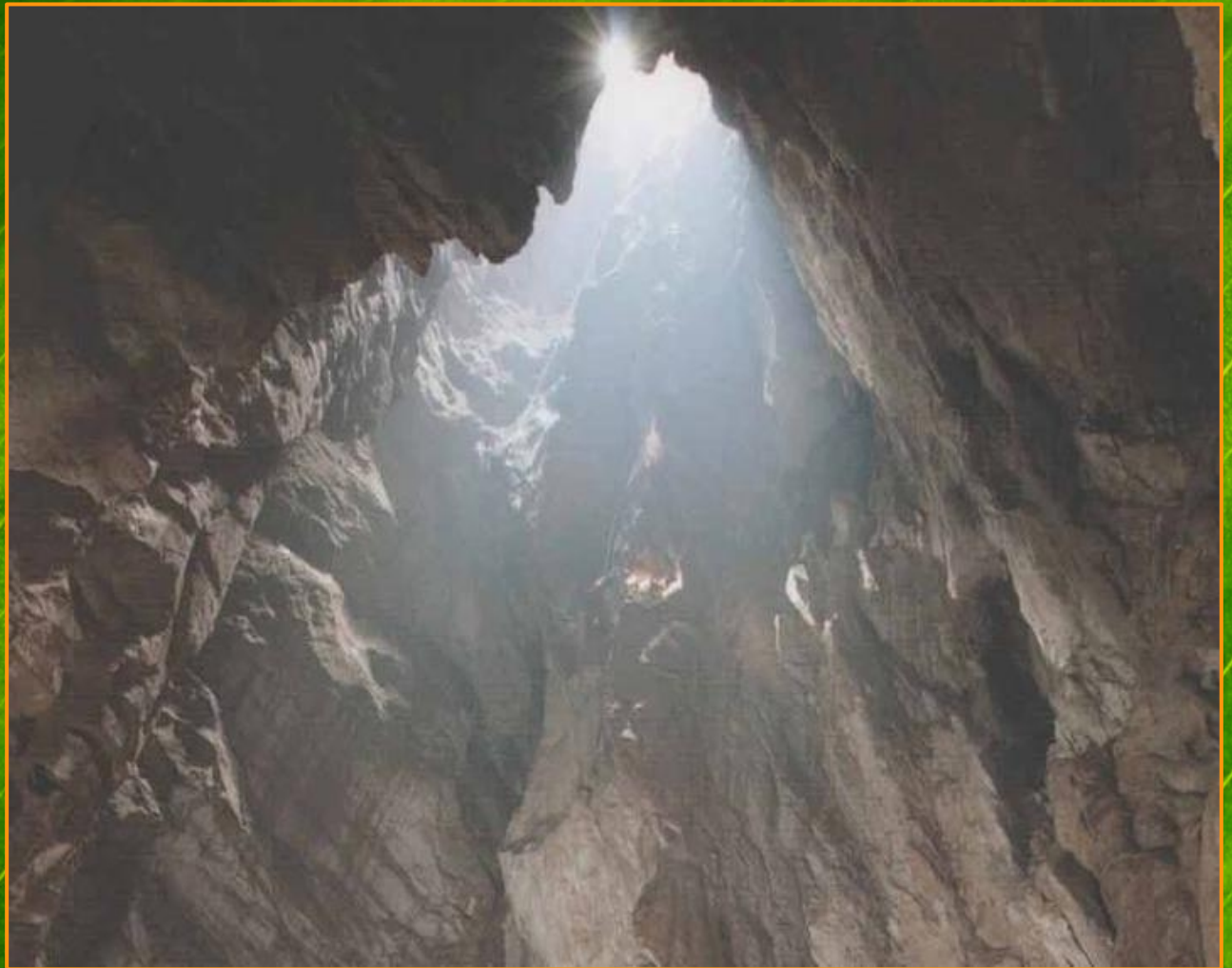
SIMA

A ÁREA CALCÁRIA

SIMA

A ÁREA CALCARIA

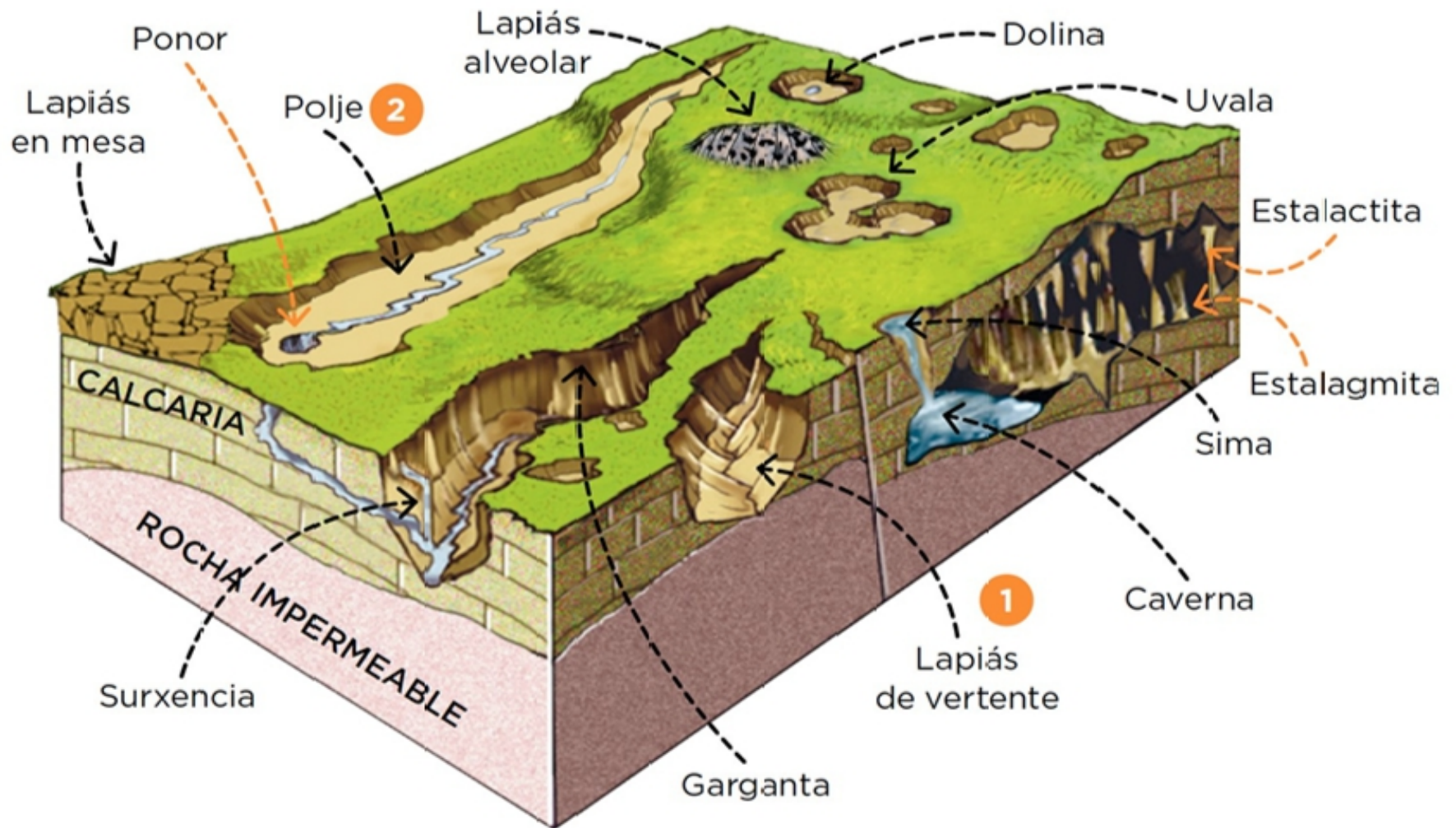
SIMA

A ÁREA CALCARIA

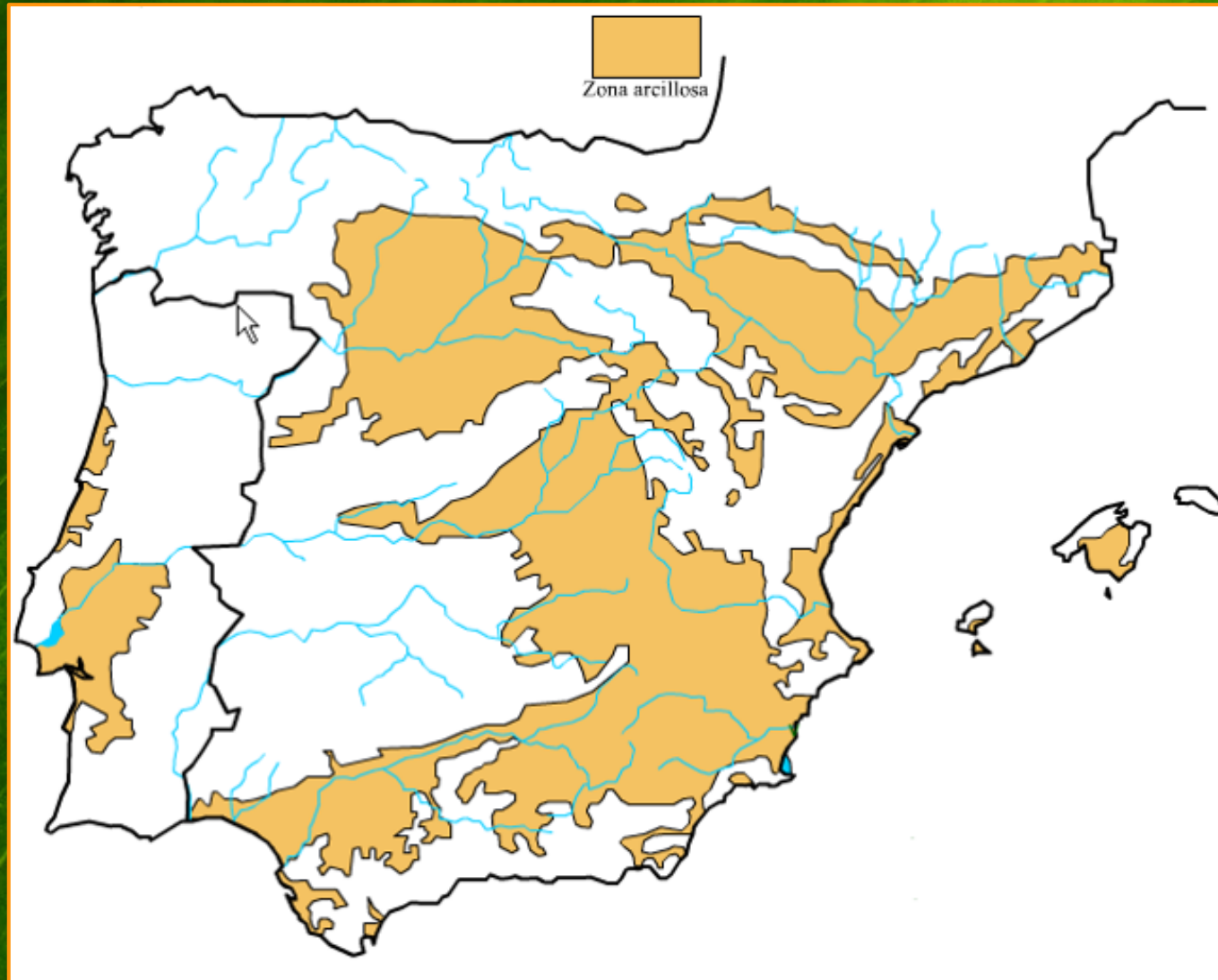

SIMA

A ÁREA CALCARIA

A ÁREA ARXILOSA

A ÁREA ARXILOSA

A ÁREA ARXILOSA

CAMPIÑA

A ÁREA ARXILOSA

CAMPIÑA

A ÁREA ARXILOSA

CÁRCAVAS E BADLANDS

A ÁREA ARXILOSA

CÁRCAVAS E BADLANDS

A ÁREA ARXILOSA

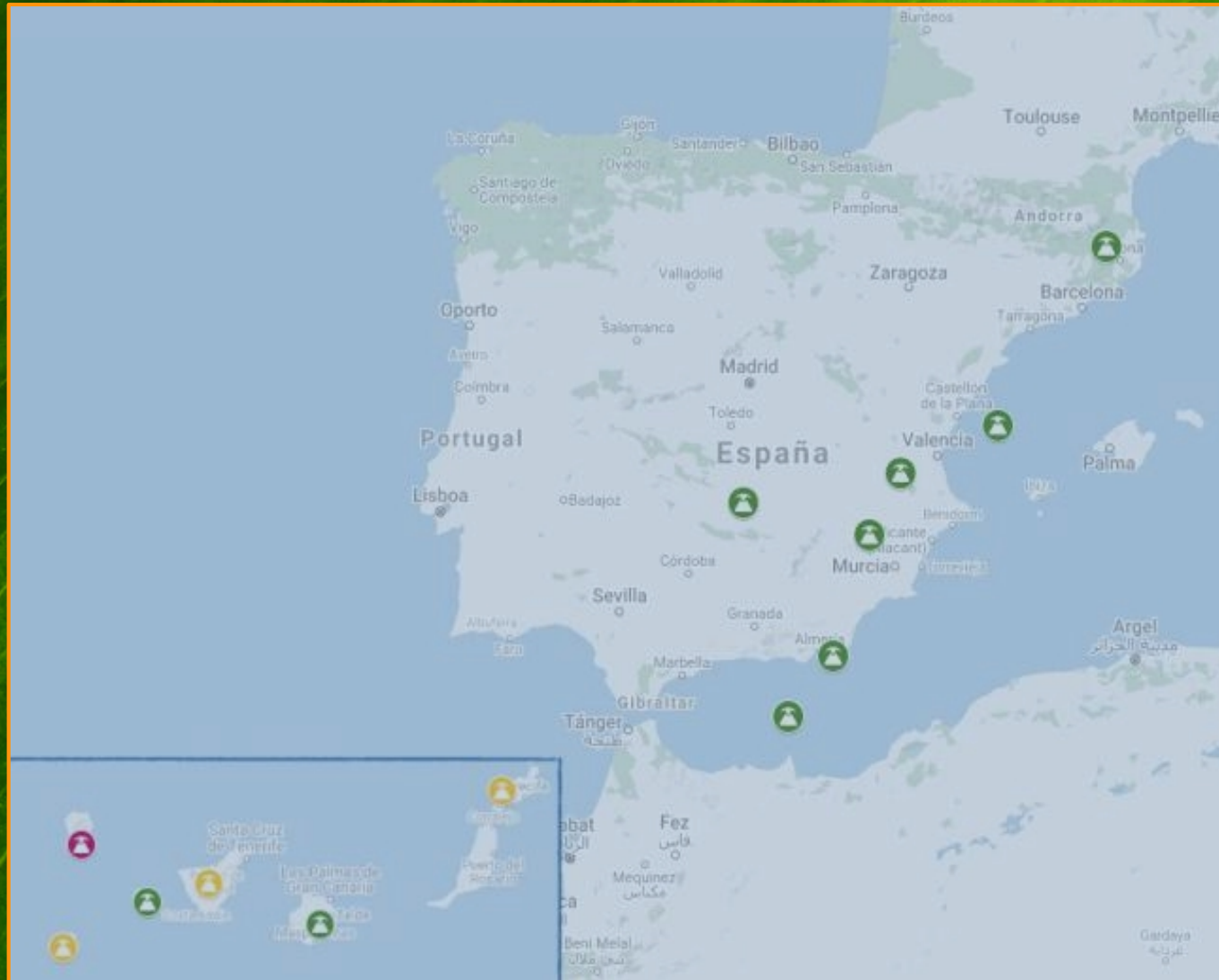
CÁRCAVAS E BADLANDS

A ÁREA ARXILOSA

CÁRCAVAS E BADLANDS

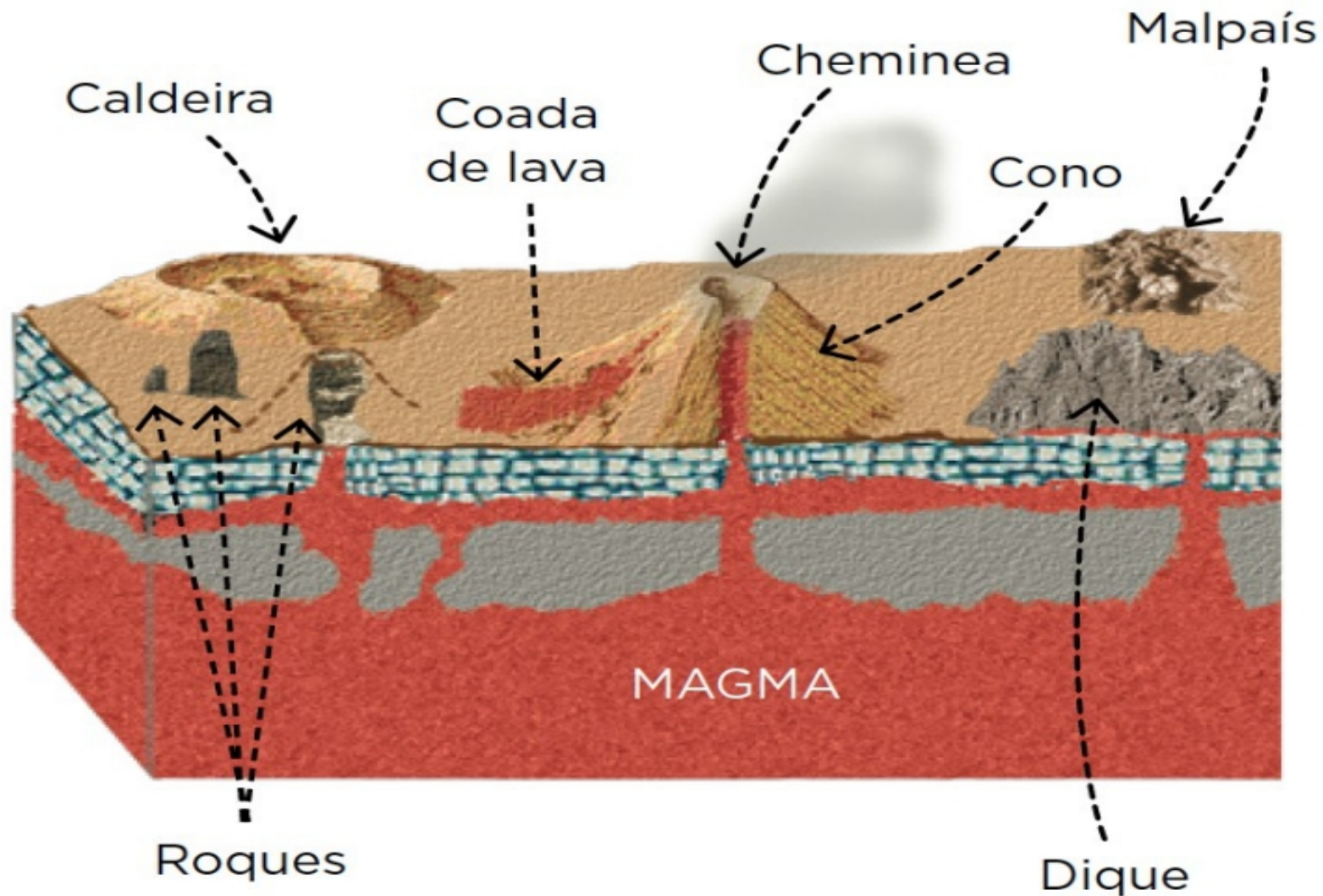
A ÁREA VOLCÁNICA

A ÁREA VOLCÁNICA

A ÁREA VOLCÂNICA

A ÁREA VOLCÁNICA

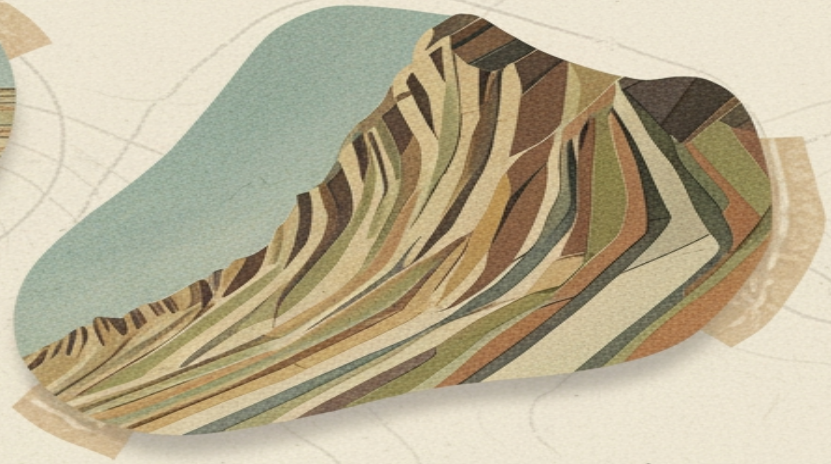
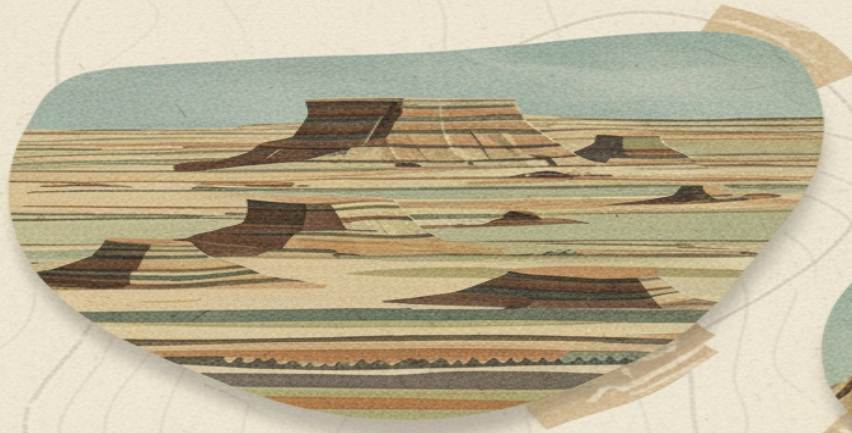
A ÁREA VOLCÁNICA

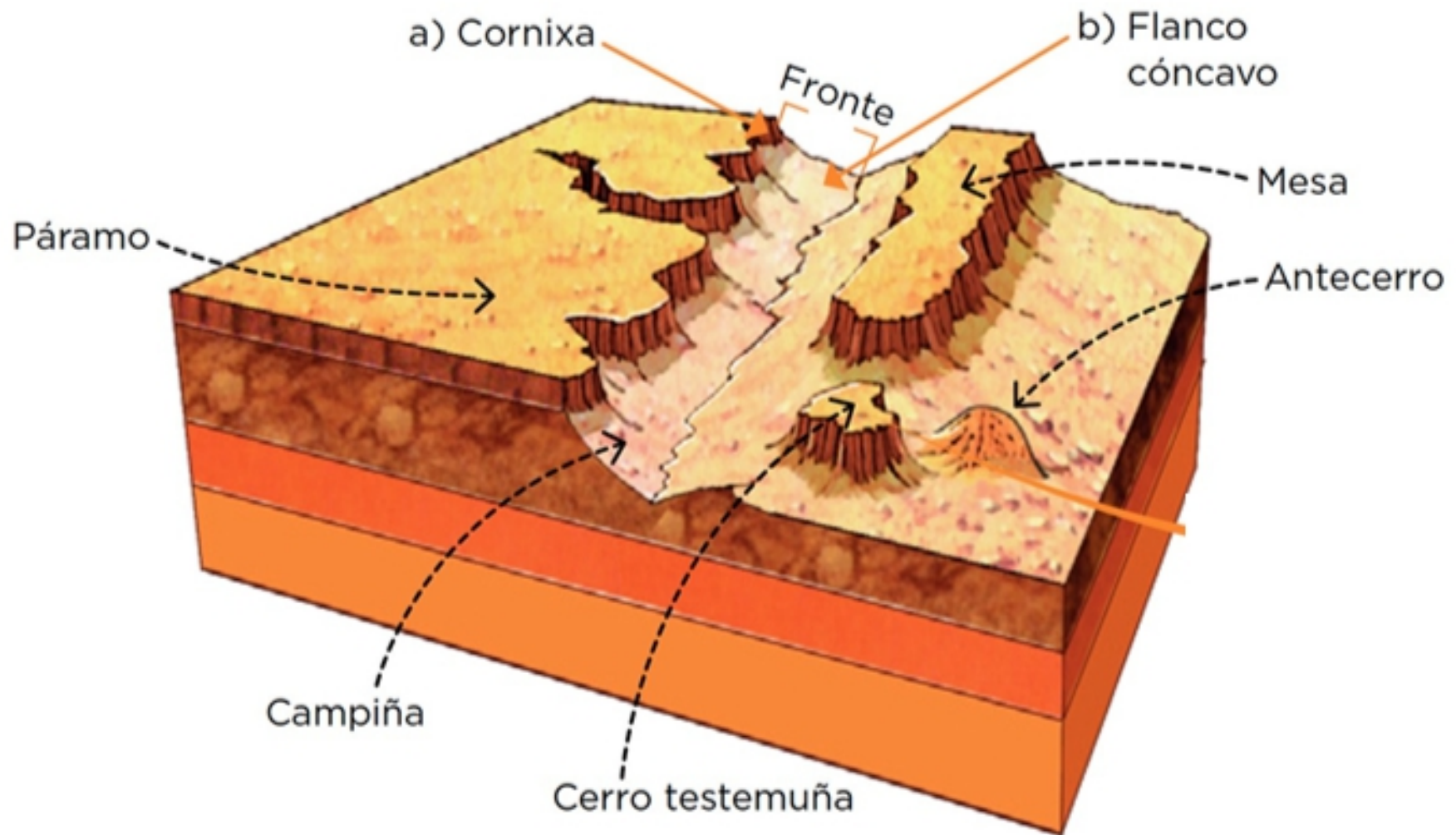
A ÁREA VOLCÁNICA

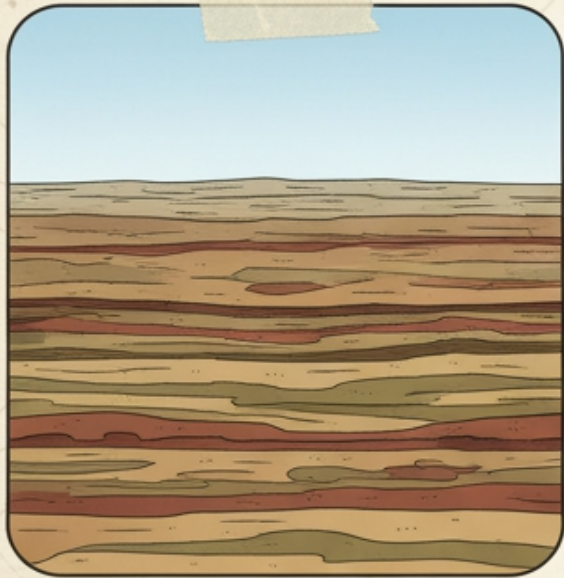
RELEVOS DERIVADOS DA EROSIÓN DIFERENCIAL

RELEVO HORIZONTAL OU ACLINAL

RELEVO HORIZONTAL OU ACLINAL

RELEVO HORIZONTAL OU ACLINAL

PÁRAMO

RELEVO HORIZONTAL OU ACLINAL

PÁRAMO

RELEVO HORIZONTAL OU ACLINAL

MESA

RELEVO HORIZONTAL OU ACLINAL

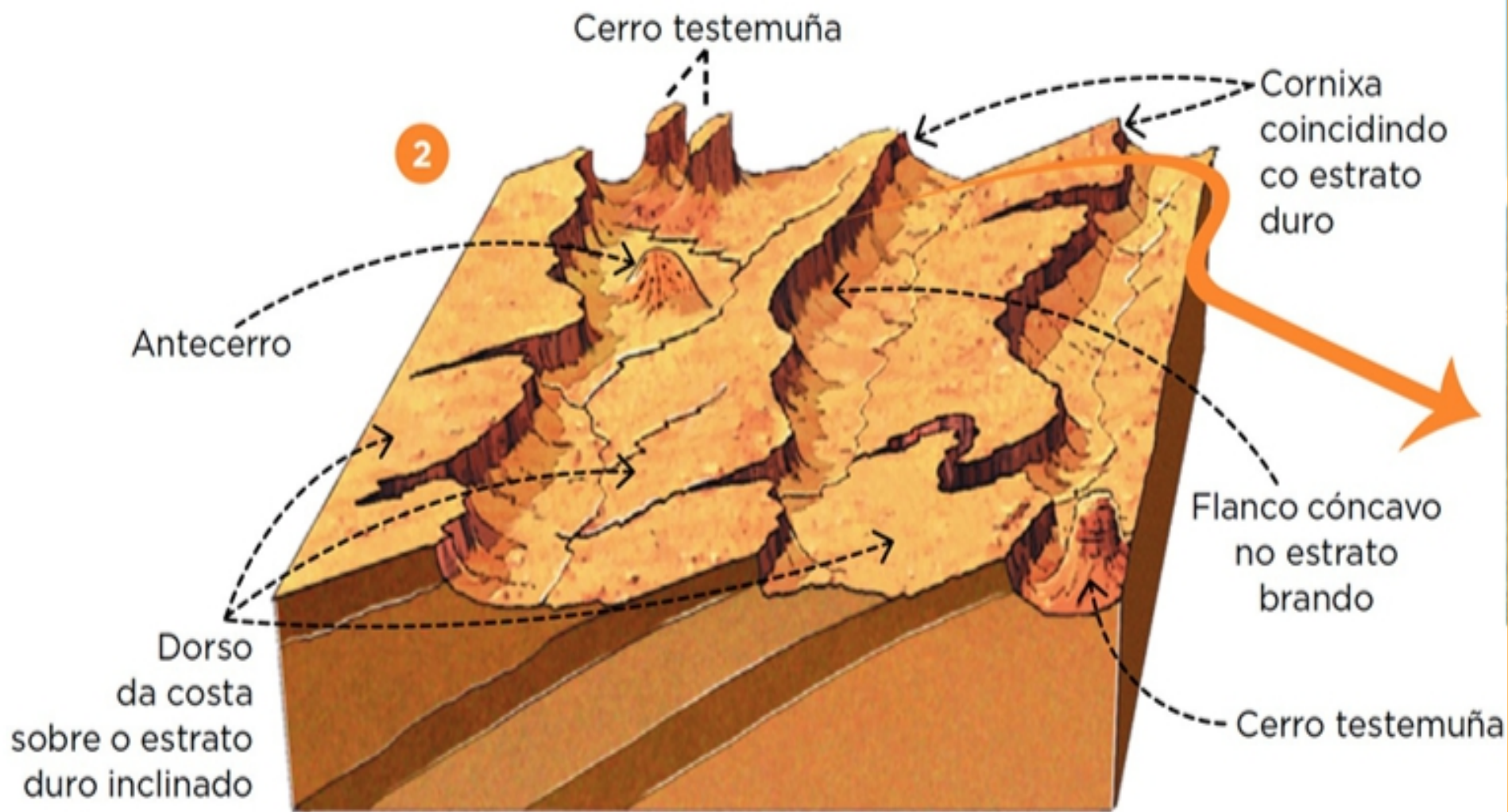
CERRO TESTEMUÑA

RELEVO HORIZONTAL OU ACLINAL

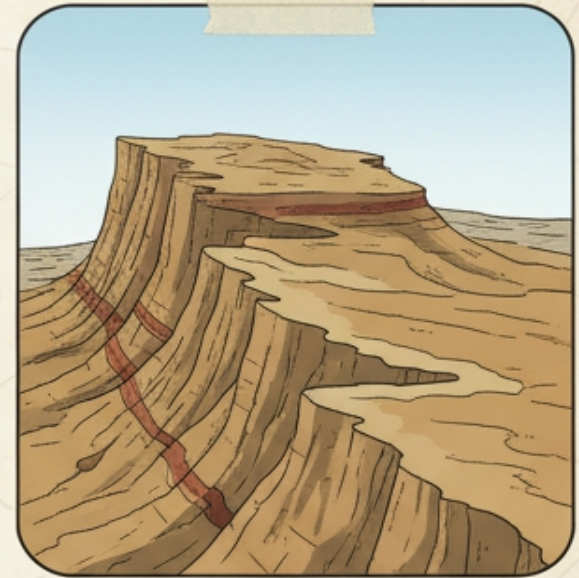
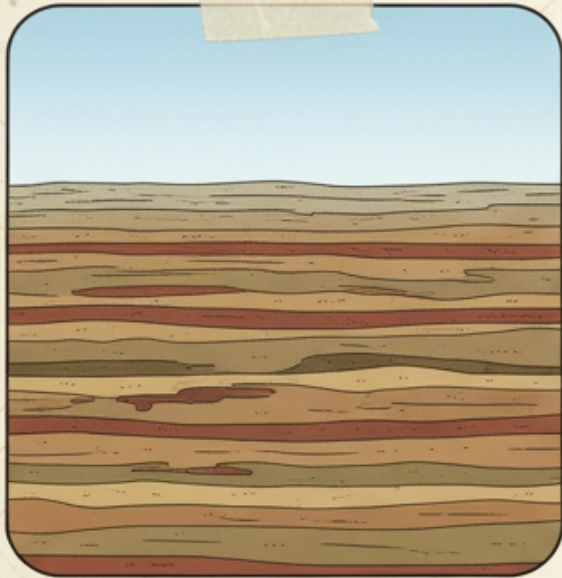

CERRO TESTEMUÑA

RELEVO EN COSTA OU MONOCLINAL

RELEVO EN COSTA OU MONOCLINAL

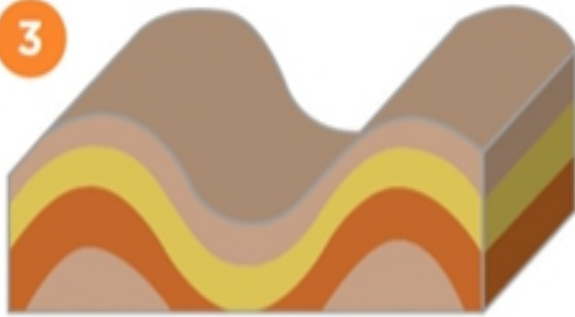
RELEVO EN COSTA OU MONOCLINAL

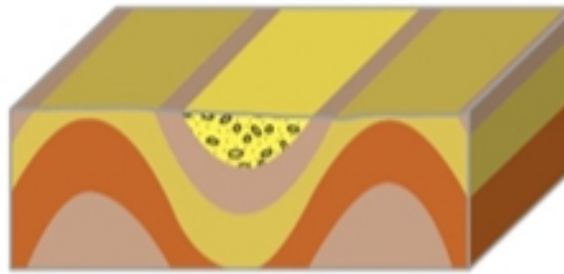
RELEVO APALACHIANO

Formación do relevo apalachiano

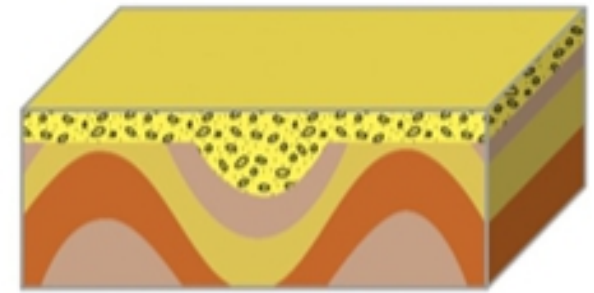
3

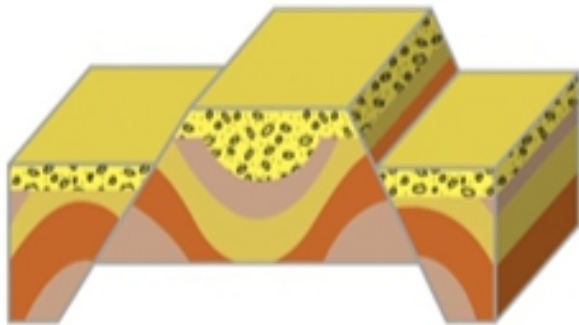
Fórmase unha cordilleira herciniana.

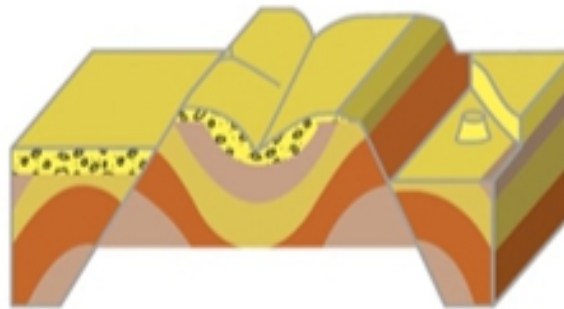
É arrasada pola erosión.

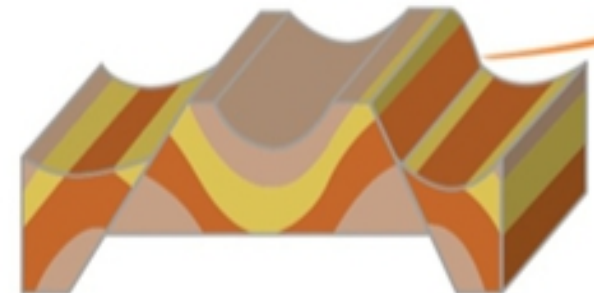
E recuberta de sedimentos.

O relevo experimenta un rexuvenecemento por novas presións oroxénicas.

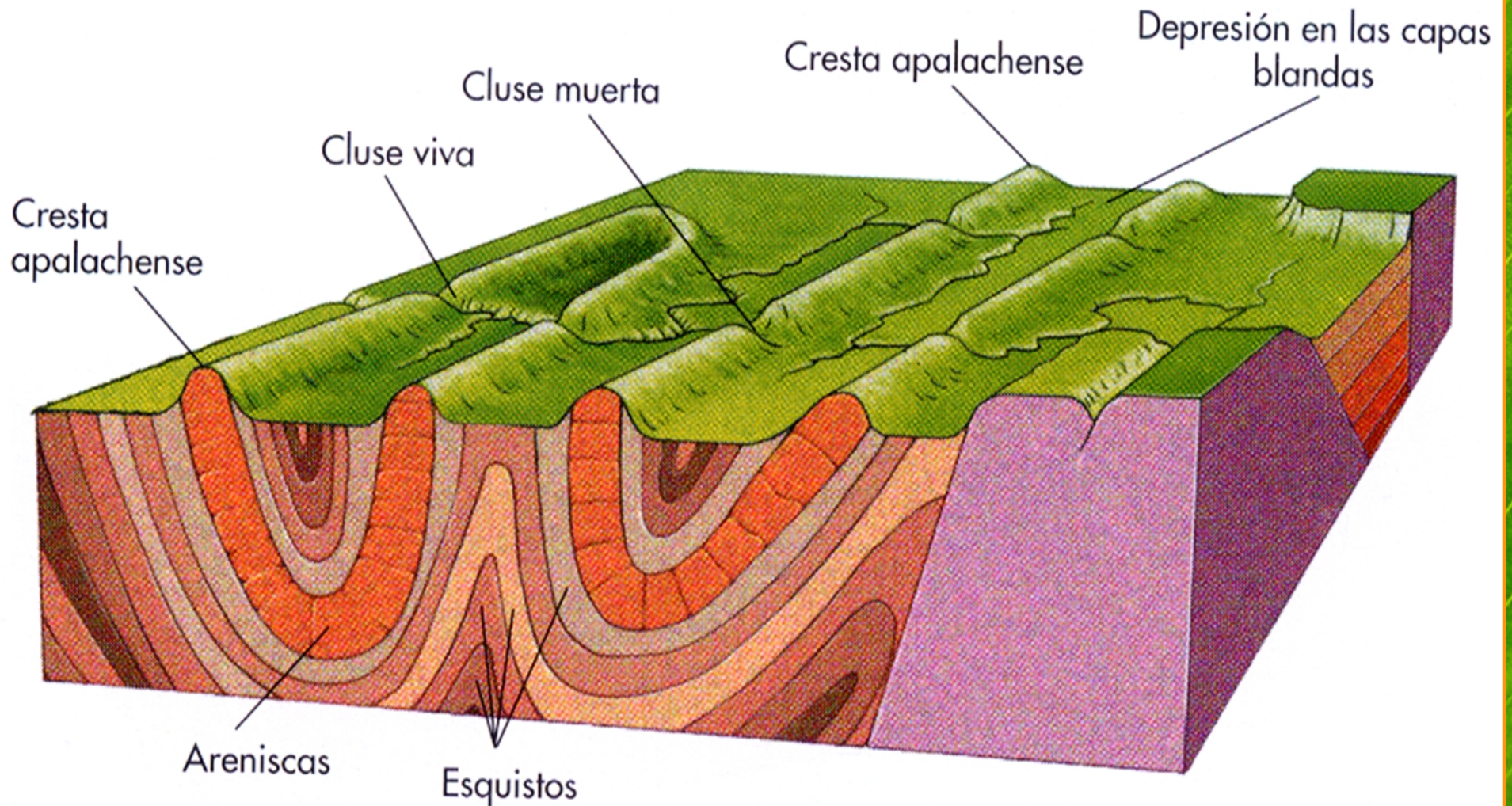

A erosión reactivase e actúa de forma diferencial desgastando primeiro os materiais máis brandos.

Resultado: relevo de serras longas, paralelas e de altitude similar nos materiais duros, separadas por vales abertos nos estratos brandos.

RELEVO APALACHIANO

RELEVO APALACHIANO

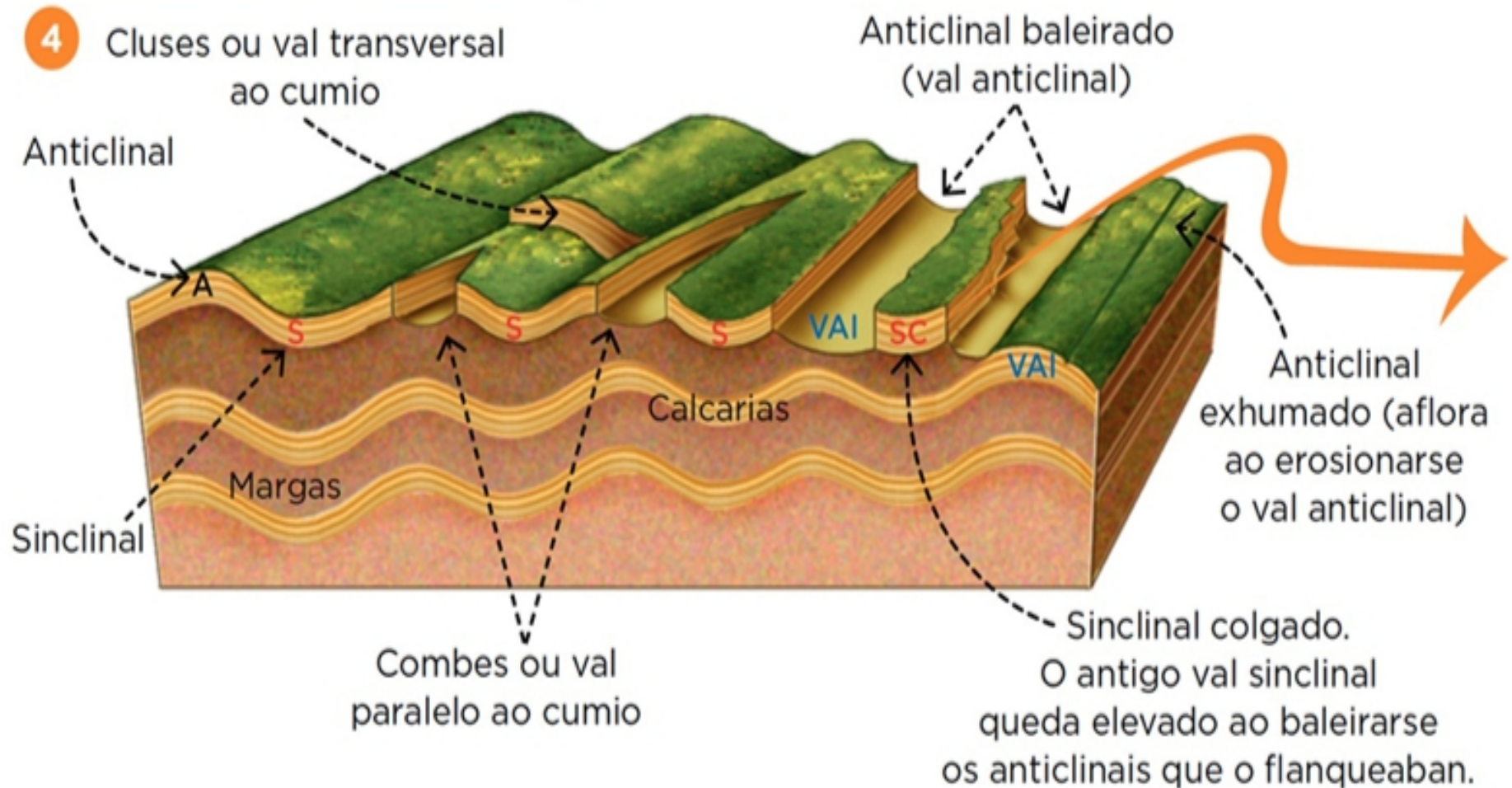

RELEVO APALACHIANO

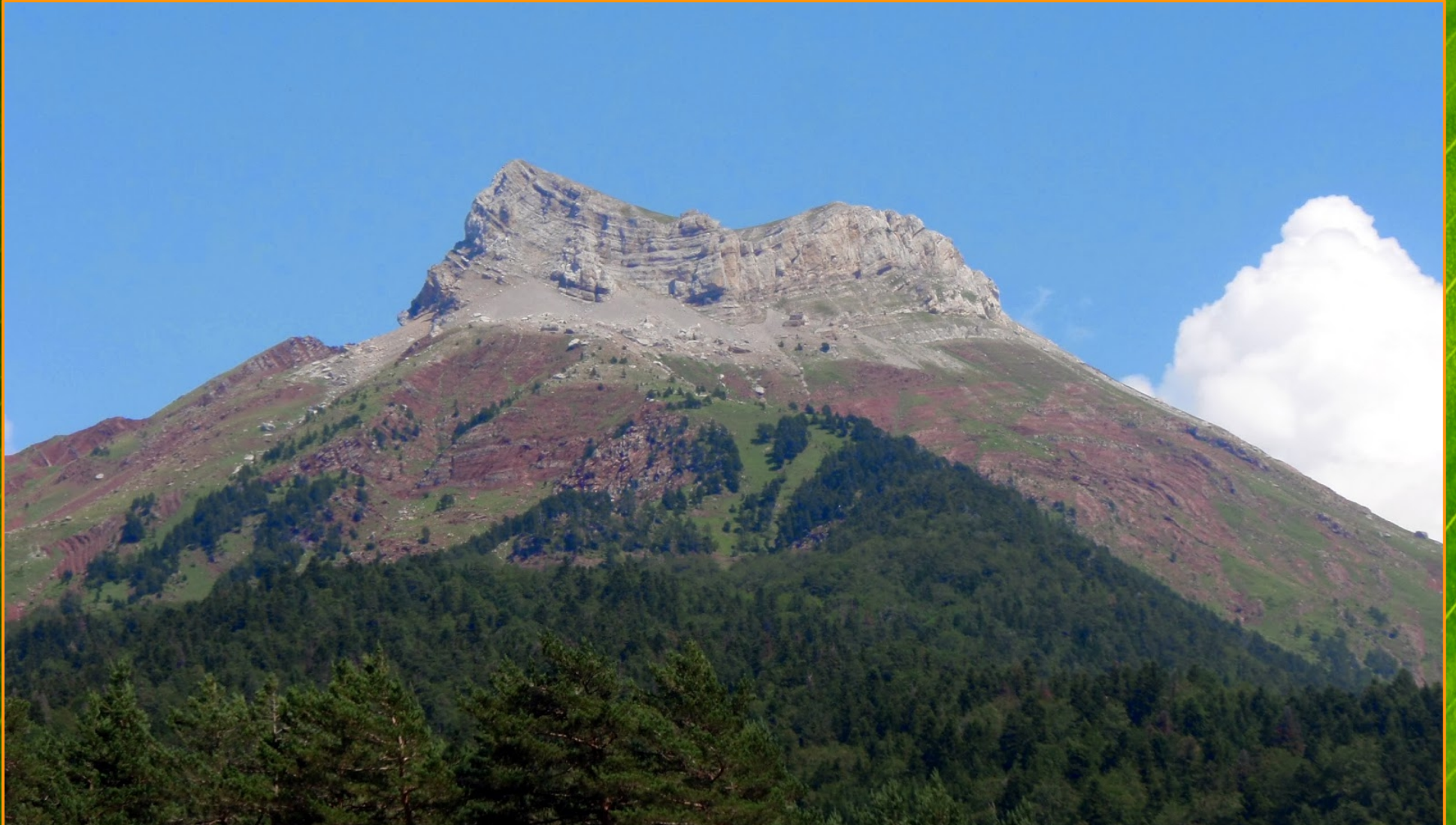

RELEVO XURÁSICO

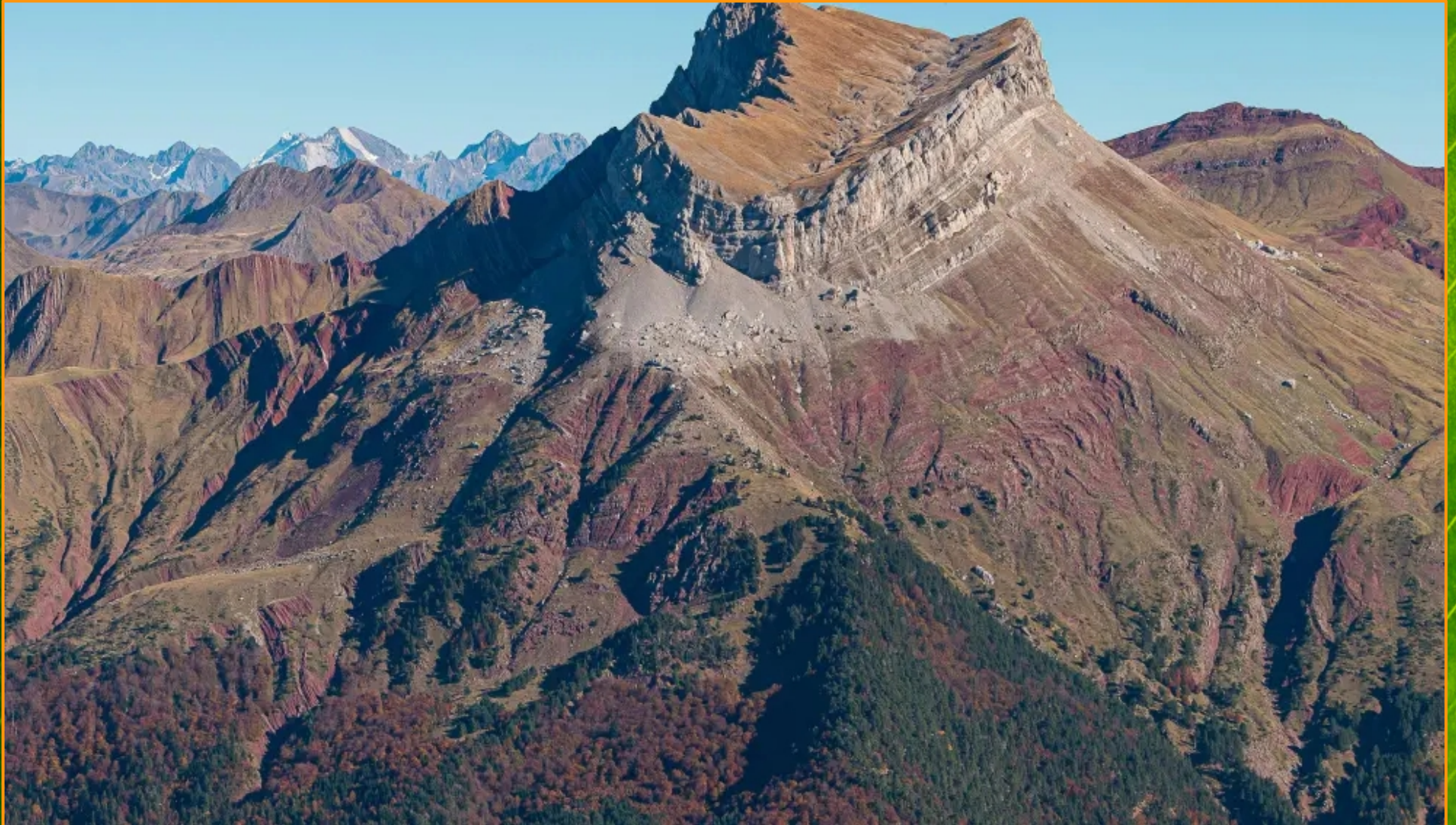
Formación do relevo xurásico

RELEVO XURÁSICO

RELEVO XURÁSICO

***ÁNIMO CO
ESTUDO!***